

Voorzitter: J. Sietsma (GroenLinks)

Aanwezig: de dames Y.P. Menger (100% Groningen), E. Hessels (VVD), K.W. van Doesen-Dijkstra (D66) en de heren S. Kaercher (PVV), J. Atema (Stadspartij), M.J.H. Duit (Student & Stad), N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA), W.I. Pechler (PvdD), W.H. Koks (SP), P. Rebergen (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), J.S.R. Lo-A-Njoe (D66), A. Sijbolts (Stadspartij)

College: de dames C.E. Bloemhoff (PvdA), I. Diks (GroenLinks), I.M. Jongman (ChristenUnie) en de heer P.S. de Rook (D66),

Namens de griffie: G.H. Mulder

Inspreker: A. Grakist (Stedenband Groningen-San Carlos)

Begroting programma's 1 t/m 6 (excl. evenementen)

00:14:59

Voorzitter: Goedemorgen. Het is half tien. Ik mis eigenlijk nog een fractie, maar dat zien we wel. Welkom bij deze behandeling van de eerste hoofdstukken van de conceptbegroting 2021. Welkom ook aan de mensen thuis en aan de inspreker. We hebben het vanmorgen over de hoofdstukken: Werk en inkomen, Economie en werkgelegenheid, Welzijn, gezondheid en zorg, Sport en bewegen en Cultuur. U ziet hier maar één wethouder zitten. De andere wethouders volgen ons digitaal. Bij de beantwoording zullen zij hier om de beurt plaatsnemen, want we zitten in dit gezelschap aan het maximum aantal mensen dat in deze zaal mag zitten. Er zijn ook twee mensen die ons digitaal volgen uit de raad. Dat zijn de heer Sijbolts - ik heb me laten vertellen dat hij niks gaat zeggen, maar hij volgt ons toch. Welkom meneer Duits, er zijn nog twee tafels vrij - en de heer Lo-A-Njoe. Mevrouw Bloemhoff ook welkom. Het past nog net. Het woord is aan de inspreker, de heer Anjo Grakist van de Stedenband San Carlos. Kunt u mij horen?

00:16:44

De heer Grakist: Ik kan u horen.

00:16:45

Voorzitter: Wij horen u ook. Gaat uw gang, u heeft drie minuten.

00:16:49

De heer Grakist: Goedemorgen, geachte leden van de gemeenteraad Groningen. Op zes november mocht ik al eerder inspreken bij uw raad. Toen nog in het kader van het voorgenomen bezuinigingsplan. Inmiddels ligt er een begroting voor het komende jaar waarin de bezuiniging is doorgevoerd en u wordt gevraagd hier keuzes over te maken. De impact hiervan voor de Stedenband Groningen -San Carlos is enorm. Een korting van vijftientig procent met directe gevolgen voor de omvang van het contract met onze vaste medewerker. Waarbij we eigenlijk niet in staat worden gesteld dit als stichting goed te regelen doordat de begroting nog moet worden goedgekeurd, maar het voor ons een enorm effect zal hebben dat al over een kleine twee maanden zal optreden. Graag willen wij u als raad dienen door meer inzicht te geven waardoor u beter afgewogen keuzes kunt maken.

00:17:36

De heer Grakist: Bedankt dat ik daarvoor even uw tijd mag gebruiken om een klein beetje kleur te geven aan de stedenband en ik gebruik de term kleur bewust, want de stedenband

staat voor diversiteit en inclusiviteit. Iets waar de regenboogkleuren het symbool van zijn. Maar de regenboog is ook het symbool van hoop voor veel mensen en ik vertegenwoordig hier de hoop op het voortbestaan van een prachtige, bijna vijftig jaar bestaande, stichting Stedenband Groningen - San Carlos. Afgelopen jaar hebben wij als bestuur van de stedenband veel van uw fracties mogen spreken en hebben we iets mogen vertellen over wat we doen. We hebben u inzicht mogen geven in waarom we dat doen en waarom het zo belangrijk is. Ook heeft u van ons nieuwsbrieven en de jaarrapportages ontvangen. Dus het hoe en wat van de stedenband zal voor u waarschijnlijk niet onbekend zijn. Toch ben ik hier, omdat de impact van de begroting het voor onze stichting Stedenband Groningen - San Carlos erg moeilijk maakt om onze doelen, die wij stellen vanuit ons bestaansrecht, te kunnen blijven realiseren.

00:18:50

De heer Grakist: San Carlos is een plattelandstad welke aan een enorm meer ligt, een beetje groter dan het Paterswoldsemeer. Daar wonen hardwerkende mensen die moeten opboksen tegen het verstedelijke deel van Nicaragua. Eigenlijk net een beetje zoals Groningen, maar er zijn meer overeenkomsten. Samen met de wederzijdse cultuur vormen die juist de karakteristieken waaruit de stedenband is ontstaan en die ons draagt en die door u al bijna vijftig jaar geleden is geformaliseerd in een bijna logische stedenband tussen Groningen en San Carlos. Vanuit deze geformaliseerde band is een netwerkorganisatie ontstaan die gericht is op duurzame en onderling solidaire samenleving in beide steden. Hierbij staan kennisuitwisseling en kennisontwikkeling centraal, waarbij het invullen van mondiaal burgerschap, die zou passen bij een studentenstad als Groningen, gestimuleerd wordt. We hebben hier een aantal voorbeelden van en ik zal proberen het kort te houden gezien de tijd. Projecten op het gebied van wijkontwikkeling en vuilnisverwerking wat samen met de gemeente Groningen is gedaan. Waterbeheer wat samen met het waterschap Noorderzijlvest en het Gemeentelijk Waterbedrijf is gedaan. Projecten op het gebied van *El* plus en huiselijk geweld samen met het GGD 't Kopland. Stage voor studenten uit de hbo/universiteit in samenwerking met de UMCG, de RUG en de Hanze. Verder nog een microkrediet voor vrouwen in de ommelanden van San Carlos en de sportprojecten.

00:20:08

Voorzitter: De heer Grakist, wilt u afronden?

00:20:11

De heer Grakist: Zeker. Wat op de totale gemeentebegroting een relatief klein bedrag is - en door de fracties benoemd is als een bedrag wat de accountant misschien niet eens ziet - heeft hele grote gevolgen voor de gedurende vijftig jaar zorgvuldig opgebouwde band tussen beide steden en dreigt een einde te maken aan een samenwerkingsverband wat door de gemeenteraad destijds is ingesteld. Wij vragen u dan ook om een keuze te maken vanuit ons bestaansrecht en de voorgenomen korting niet door te voeren, maar te kiezen voor een impactvolle relatie met een stad die misschien ver weg lijkt, maar ons inziens niet minder verbonden is dan ons eigen ommeland. Dank u wel.

00:20:47

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er raadsleden die nog een vraag hebben aan de heer Grakist? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw bijdrage.

00:20:58

De heer Grakist: Graag gedaan. Een goede vergadering gewenst.

00:21:00

Voorzitter: Dank u wel. Wij doen alle programma's in één keer. U krijgt één keer de gelegenheid tot een woordvoering. U hebt acht minuten. Ik ga daar streng op zijn. Ik denk dat u gewoon een verhaal heeft voorbereid, maar wees voorbereid op interrupties, want wij zullen vooral met elkaar in debat moeten over wat u vindt van deze begroting. Als wij zijn uitgesproken volgt er tien minuten schorsing. Dan kunnen we de zaal even luchten en dan kunnen de wethouders zich voorbereiden op de beantwoording.

00:21:41

De heer Koks: Bent u ook zo dienstverlenend dat tegen zeven en een halve minuut u een seintje geeft zodat ik het belangrijkste nog even kan vertellen?

00:21:48

Voorzitter: Misschien zelfs wel een halve minuut eerder. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Nieuwenhuijs.

00:21:59

De heer Nieuwenhuijsen: Nieuwenhuijsen, voorzitter. Dank u wel. Zo hoort het te zijn.

00:22:03

Voorzitter: Terecht.

00:22:04

De heer Nieuwenhuijsen: Daar moet je het maar van hebben van je eigen fractie. Dank, voorzitter. Ik wil heel even beginnen met het danken van de inspreker van de stedenband. Ik zou graag de vraag die de heer Grakist opwerpt van welk belang wij hechten aan de stedenband bij het college neer willen leggen. Ik ben benieuwd hoe zij daar verder naar kijken. Voorzitter, laat ik dan beginnen. We hebben ervoor gekozen in onze fractie om het één persoon te laten doen - volgens mij is dat zo bij meer mensen hier - en ik ben de uitverkorene dus dan gaan we aan de slag en laat ik beginnen. Het is een bijzondere begroting. Ik denk dat iedereen dat wel weet. Niet alleen omdat we midden in een pandemie zitten en er op dit moment op wereldschaal veel spannende dingen gebeuren, als we speak - ik zie ook veel kleine oogjes om me heen en ik heb zelf ook niet al te lang geslapen- of omdat de ambtenaren deze begroting grotendeels vanuit huis hebben moeten schrijven. Waarvoor hulde, dat is ook niet niks.

00:23:02

De heer Nieuwenhuijsen: Maar misschien vooral omdat we over een begroting gaan praten die later nog beïnvloed zal worden door de gevolgen van de coronacrisis. We lijken, voorzitter, in het oog van de storm te zitten, maar hoe de storm zal huishouden als we het oog verlaten kan niemand echt voorspellen. Toch zijn er een paar dingen die we al wel weten en daar ga ik nu op in en bij langs. Ten eerste weten we – en dat beseft vinden we ook terug in de eerste twee programma's van de begroting – dat de coronacrisis vooral de meest kwetsbaren in de samenleving raakt en dus verdienen zij vooral onze aandacht. De jongeren, de zzp'ers, de flexwerkers, de uitzendkrachten. Zij zijn als eerste aan de kant gezet. De hyperflexibele arbeidsmarkt gecombineerd met veel belasting op arbeid en maar weinig belasting op kapitaal - het directe gevolg van al tientallen jaren stevig neoliberal beleid -

wreekt zich stevig in een tijd als deze. Maar ook het te lage minimumloon en de veel te lage bijstandsuitkering, zoals we in rapport na rapport na rapport kunnen lezen, brengen huishoudens met weinig middelen in steeds grotere problemen.

00:24:04

De heer Nieuwenhuijsen: Daarom moeten we, voorzitter, als gemeente vierkant achter onze inwoners staan. Dit betekent dat de Groninger centraal staat, niet te regeltjes. Dat betekent dat er gewerkt wordt vanuit vertrouwen en niet vanuit wantrouwen. Iets dat ook positief terugkwam in het experiment Bijstand op Maat. Dat iedereen in Groningen op ondersteuning kan rekenen wanneer nodig en zo vroeg als mogelijk om de kans op verdere problemen zo klein mogelijk te maken. Voorzitter, dit gebeurt ook. Denk aan de bemiddeling naar ander werk, de mogelijkheid bieden tot omscholing en het koppelen van praktijkonderwijs en praktische beroepen. We hebben hierin als gemeente vooral een faciliterende rol met uitzondering van een aantal sociale werkplaatsplekken en de basisbanen. Mijn fractie zou graag zien dat er meer middelen van het Rijk beschikbaar komen om als gemeente iedereen die dat wil een baan te kunnen geven. Banen in bijvoorbeeld het onderwijs, de energietransitie of de ouderenzorg waar ze zo hard nodig zijn. Toch zullen er altijd mensen zijn voor wie een reguliere baan hoe dan ook niet mogelijk is.

00:25:01

Voorzitter: U hebt een vraag van mevrouw Hessels.

00:25:04

Mevrouw Hessels: Ik hoor de heer Nieuwenhuijsen zeggen dat de gemeente iedereen een baan moet geven. Gaat het er dan om dat de gemeente banen moet creëren of werkgevers dwingen mensen aan te nemen?

00:25:18

De heer Nieuwenhuijsen: Dank voor de vraag. U weet, voorzitter, en de VVD weet ook dat we nu met, onder andere, basisbanen werken en dat de gemeente plekken creëert waarbij mensen die aan de gang willen blijven en actief willen blijven kunnen laten zien dat ze op bepaalde punten iets bij kunnen dragen en die kans ook hebben. Wij zouden het heel fijn vinden als er – en dat hangt natuurlijk ook af van hoe de verkiezingen eruit gaan zien volgend jaar - meer mogelijkheid en meer slagkracht komt voor gemeenten om daarin te kunnen handelen. Toch zullen er altijd mensen zijn-

00:25:49

Voorzitter: De heer Koks heeft daar ook een vraag over.

00:25:51

De heer Koks: Even in het verlengde daarvan: in het coalitieakkoord staat dat we vijfhonderd basisbanen zouden realiseren in deze collegeperiode. De collegeperiode is al bijna een beetje aan het aflopen. Voor volgend jaar staat er nauwelijks een groei van het aantal basisbanen in het programma. Zou u er ook niet met ons een voorstander van zijn dat bijvoorbeeld het aantal wat nu gerealiseerd is volgend jaar verdubbeld wordt?

00:26:15

De heer Nieuwenhuijsen: Voorzitter, dank voor die vraag. Daar wil ik er voorzichtig op antwoorden, omdat ik bewust zeg dat onze eigen financiële slagkracht als gemeente hierin

beperkt is. En ik zeg bewust dat ik het idee heb dat er veel meer vanuit het Rijk zou moeten komen om dat te kunnen bewerkstelligen. Ik ben me er ook van bewust dat de SP dat misschien laf vindt, maar ik denk dat dat wel een hele belangrijke en reële keuze is in wat we met de begroting kunnen doen. Ik ga verder.

00:26:42

De heer Koks: Waardering voor het feit dat GroenLinks langzamerhand onze reactie kent. Dat scheelt een hoop in gesprekstijd.

00:26:48

De heer Nieuwenhuijsen: Je leert een beetje bij. Toch zullen er altijd mensen zijn voor wie een reguliere baan hoe dan ook niet mogelijk is. We zijn daarom ook blij met de teams Meedoen en Kansen in Kaart die niemand ongewild aan de kant laten staan en altijd op zoek gaan naar een manier voor elke Groninger om deel te kunnen nemen. Om mee te kunnen doen als vrijwilliger of mantelzorger of als aanspreekpunt en vertrouwd gezicht in de wijk.

00:27:09

Voorzitter: De heer De Haan heeft een vraag voor u.

00:27:11

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Ook wij zijn blij dat de mensen in kaart worden gebracht, maar waar we wat minder blij mee waren was de tien procent aan mensen die nog niet in kaart zijn gebracht. Het college heeft ook opgeroepen tot vrijwilligheid. Hoe kijkt GroenLinks tegen die tien procent aan? Vindt GroenLinks ook niet dat we daar wat aan moeten doen?

00:27:30

De heer Nieuwenhuijsen: Voorzitter, we vinden het heel belangrijk dat inderdaad zoveel mogelijk mensen bereikt worden, omdat er een kans bestaat dat je eigenlijk ongewild aan de kant zit. Dat je misschien wel wil, maar bij wijze spreken niet de energie hebt om je aan te kunnen melden. Wij geloven wel dat het college voldoende middelen inzet om dat te bereiken. Je moet mee kunnen doen, niet geïsoleerd raken en gezien worden. Dat is belangrijk. Wat we ook weten – en dat is ongeveer het tweede punt, voorzitter – is dat de coronacrisis de kans op problematische schulden enorm verhoogd. Mensen gaan gaten met gaten vullen - dat hangt ook weer samen met het eerdere wat ik zei over een tekortschietende bijstand bijvoorbeeld of een laag minimumloon - betalen rekeningen of belastingen niet meer en maken op een gegeven moment de post niet meer open. Onlangs hadden we een sessie Praat met de Raad, waarbij inwoners met raadsleden in gesprek konden gaan, over de begroting van 2021. Daarin gaven inwoners aan dat schulden de wortel van heel veel problemen zijn en dat als je die wortel met wortel en tak aan kunt pakken je heel veel andere problemen voorkomt.

00:28:36

De heer Nieuwenhuijsen: Je voorkomt bijvoorbeeld iemand die volkomen in beslaggenomen wordt door financiële stress. Iemand die daardoor geen oog heeft voor diens omgeving en kinderen die lijden onder huishoudens met schuldenstress. Daarom is mijn fractie heel erg blij met de flinke extra investering op het gebied van schuldhulpverlening. Met schuldhulpverlening in de WIJ. Met de eurocoaches, die jongeren met schulden zo vroeg en goed mogelijk proberen te helpen. En met de Groningse Kredietbank die zich doorlopend

ontwikkelt om mensen met schulden zoveel mogelijk bij te staan, inclusief het onderhandelen met de eigen organisatie.

00:29:08

Voorzitter: U zit op zeven minuten.

00:29:09

De heer Nieuwenhuijsen: Nee, dat meent u toch niet? Dan gaan we even heel veel sneller. We moeten niet vergeten dat er ook ontschotting in de organisatie nodig is en dat de organisatie zichzelf niet dwars zit. Wanneer er schulden uitstaan dat er een goed overleg plaatsvindt tussen de partijen. Ik ga dan nu even ontzettend inkorten.

00:29:33

Voorzitter: De heer Koks wil u toch een vraag stellen. Nee, hij laat het zitten.

00:29:35

De heer Nieuwenhuijsen: Dat is sportief.

00:29:37

Voorzitter: Gaat uw gang.

00:29:39

De heer Nieuwenhuijsen: Het brede welzijn is heel erg belangrijk in onze gemeente. We moeten blijven investeren in een gezond leefklimaat en in een gezonde lucht. We zagen net weer een bericht dat coronabesmettingen te linken zijn aan luchtvervuiling. Daar moeten we keihard mee aan de slag, want je kiest er niet voor om achter die scooter te hangen met de ultrafijn stof. Daar gaan we als gemeente ook hard mee aan de slag. Ook de voedselagenda is belangrijk. Je moet goed kunnen eten. Daarom broeden wij op een initiatiefvoorstel om de voedselagenda, die als het goed is in 2021 ook nog zichtbaar wordt, aan te moedigen. Namelijk gezond en duurzaam voedsel toegankelijk maken voor iedereen. Ook voor minimahuishoudens willen we daarmee aan de slag. Daar hebben we ideeën voor op het gebied van wat er met de Stadjerspas nog mogelijk is. Daar komen we nog terug.

00:30:25

Voorzitter: De laatste zin.

00:30:26

De heer Nieuwenhuijsen: De laatste zin is dat we het heel belangrijk vinden om nog te noemen dat het vandaag de laatste dag is van de Pleegzorg Week en dat we graag zouden zien, in het kader van de sociale basis, dat het college daar vol op inzet om daar ook aandacht voor te blijven geven. Dank u wel.

00:30:42

Voorzitter: Dank u wel, heer Nieuwenhuijsen. De heer Pechler, de woordvoering? Gaat uw gang.

00:30:49

De heer Pechler: Dank u, voorzitter. Dank ook aan de inspreker. Ik zal mijn betoog beginnen bij programma drie Onderwijs en kom richting het einde toe aan programma één en twee waar ik namens mijn fractiegenoot Terence Van Zoelen de honneurs zal waarnemen. Als Partij voor de Dieren zijn we blij met de onverminderde inzet op VVE en het betrekken van ouders met het ouderprogramma. Alle genoemde inzetten op positief opgroeien, de

vreedzame school, de brugfunctionarissen, het borgen van de VO WIJ-teams en School als Wijk, helpt hopelijk het om het tij te keren. Het aantal vroegtijdige schoolverlaters neemt toe. De jeugdcriminaliteit neemt toe en de problematiek binnen de jeugdzorg is onverminderd zwaar. Ook met de extra structurele inzetten op het handhaven van de leerplicht zijn wij als fractie blij. Hiermee wordt echter niet de bron van al deze problematiek aangepakt. Kinderen en jongeren groeien op in een toenemende instabiele wereld met een wankel toekomstperspectief. De kansenongelijkheid die inherent is aan het kapitalisme uit zich in onbetaalbare woningen, minder kansen voor duurzaam werk en een coronacrisis die stukken harder aankomt bij sociaaleconomisch zwakkeren.

00:31:44

De heer Pechler: Daarnaast liggen er naast de huidige coronacrisis nog een klimaatcrisis en biodiversiteitscrisis op de loer. Of wat zeg ik? Die liggen helemaal niet op de loer, die hebben zich al ruimschoots aangediend. Als gemeente kunnen wij natuurlijk slechts een klein deel van deze mondiale problemen oplossen, maar ook de kleine delen die wij voor onze rekening kunnen nemen zijn belangrijk. Daarom is het goed om te lezen dat er ondanks de coronacrisis bijvoorbeeld manieren worden gevonden om de natuur- en duurzaamheidseducatie door te laten gaan met excursies en wandelingen. Het is belangrijker dan ooit tevoren om de nieuwe generaties te doordringen van het feit dat een gezonde natuur en respectvol omgaan met dieren onmisbaar is voor een leefbare aarde. Voorzitter, er wordt genoemd dat er de komende jaren wordt toegewerkt naar een betere aansluiting van jeugdhulp en onderwijs. Ook specifiek binnen het passend onderwijs. Dat lijkt ons broodnodig. Deze zomer berichtte Trouw nog dat veertig procent van de ouders met een kind dat extra ondersteuning krijgt op school daar ontevreden over is. Ook uit Groningen vangen wij deze signalen op dat er veel ruimte is voor verbetering. Dat scholen niet altijd bereid zijn de voorzieningen te treffen die kinderen die een beperking hebben helpen.

00:32:48

De heer Pechler: Er was schriftelijk al een technische vraag gesteld over scholen in tijden van corona. Wij hopen dat die eventuele rijks gelden voor verbetering van de ventilatie snel beschikbaar komen. Zo is er bij ons minstens één school in onze gemeente bekend voor speciaal onderwijs waar de kinderen de helft minder contacturen hebben, omdat de ventilatie niet in orde is. Terwijl juist voor deze kinderen die contacturen zo belangrijk zijn en digitaal onderwijs minder geschikt is. Voorzitter, dan Welzijn. Een programma dat begint met vrijwilligerswerk. Onmisbaar voor onze samenleving en zeker voor Groningen. De Groningse afdeling van Humanitas is één van de grootste van Nederland. Maar liefst drieduizend vrijwilligers en achtduizend deelnemers. Een enorm apparaat dat wordt ondersteund door slechts zestien fte. Laagdrempelig, informeel en aan de voorkant, zoals we dat allemaal graag willen. Daarom is het ook zo jammer dat twee projecten die juist dat eerste spoor van die sociale basis vormen dreigen om te vallen. En dan heb ik het over voorlezen. Waar driehonderd vrijwilligers voorlezen aan vierhonderd kinderen die thuis geen Nederlands spreken of vaak geen Nederlands spreken. En dan heb ik het over Kind aan Huis, waar vijftig vrijwilligers af en toe een tweede thuis vormen voor vijftig kinderen en jongeren die dat tweede thuis hard nodig hebben. Tot nu toe kon Humanitas met fondsen en potjes van buiten de gemeente de touwtjes aan elkaar knopen, maar die zijn nu allemaal

opgedroogd. Is de wethouder het met ons eens dat deze projecten te belangrijk zijn om niet structureel borgen?

00:34:05

De heer Pechler: Voorzitter, dan een stuk over diversiteit, integratie en emancipatie. Wat er staat aan doelen en plannen is op zich goed. Maar de vraag is of het voldoende is? In juni mobiliseerde de Black Ladies of Groningen bijna duizend mensen naar onze Grote Markt voor het Black Lives Matter protest. In de begroting staat vervolgens het woord racisme niet één keer genoemd. Natuurlijk staat antidiscriminatie er wel in, maar racisme is een veel voorkomende geïnternaliseerde en geïnstitutionaliseerde vorm van discriminatie waar specifiek aandacht naar mag en moet gaan. Net zoals we het bijvoorbeeld ook specifiek hebben over vrouwenrechten en niet alleen maar breed over mensenrechten. Dat het onderwerp in Groningen leeft is duidelijk. Als fractie zijn wij regelmatig in gesprek met maatschappelijke partners die zich bezighouden met het bestrijden van racisme en koloniaal gedachtegoed en wij vragen het college om dat volgend jaar ook te doen. Op zoek naar die verbinding en de dialoog om uit de samenleving op te halen, waarbij we met ons handelen en ons beleid verbeterlagen kunnen maken. Kan de wethouder dat toezeggen?

00:35:01

De heer Pechler: We zijn overigens blij met de nieuwe effectindicatoren over eenzaamheid, de aanwezigheid van een eigen netwerk voor hulp en de kwaliteit van de geboden hulp bij het GON. We zijn vooral erg benieuwd naar de resultaten van het Doorbraakproject in Ten Boer, aangezien die ontschotte werkwijze ons de manier van de toekomst lijkt. Over sport hebben we recent al veel gesproken. We zijn blij met de beweegcoach Uniek Sporten die het beweegaanbod voor mensen met een beperking gaat proberen te vergroten. Er is veel terrein te winnen als het gaat om toegankelijkheid van de sport. Als Partij voor de Dieren zijn we tevens erg blij dat er op korte termijn een blaashal komt, waar wij de afgelopen maanden al steeds voor pleitten als snelle oplossing voor het capaciteitsvraagstuk. Ook wordt er gesproken over planvorming voor uitbreiding van de sporthalcapaciteit voor de lange termijn. Aan welke termijn moeten wij denken? Dat verenigingen worden gecompenseerd voor de hoge energielasten lijkt ons nu goed, aangezien ze het al moeilijk genoeg hebben in tijden van corona. Maar kan daarna dit geld of een gedeelte daarvan niet beter aangewend worden om verduurzamingsinvesteringen uit te voeren bij de sportgebouwen? Graag een reactie. De Sportkoepel schrijft in een ingezonden brief dat de gemeente een veel hogere indexatie van de huurtarieven aan verenigingen doorrekent dan het indexatiepercentage van het CBS. Kan de wethouder aangeven waarom dat zo is?

00:36:11

De heer Pechler: Wat betreft Cultuur verwijs ik u graag naar mijn woordvoeringen van de afgelopen twee weken. Dan, voorzitter, programma's één en twee. We zien een stijging in het aantal bijstandsgerechtigden en vrezen dat dit verder op zal lopen. Het aantal zzp'ers dat Tozo heeft aangevraagd, zeseneenhalfduizend van de twaalfduizend in Groningen, is schrikbarend hoog. Er vallen harde klappen in de cultuursector, horeca en contactberoepen. Wij vinden het voor het komende jaar belangrijk dat de gemeente alle hulp biedt om mensen die door de coronacrisis werk zijn kwijtgeraakt bij te staan in het vinden van werk of scholing en bij te staan bij opgelopen schuldenproblematiek. Dat er tweehonderd mensen naar scholing worden toegeleid, zoals in de begroting te lezen valt, vinden wij ook erg goed.

De indicatoren van de schuldhulpverlening zijn niet bijgesteld naar de invloed van de coronacrisis, terwijl dat voor het aantal bijstandsgerechtigden wel is gedaan. Wij denken dat het aandacht behoeft dat de GKB genoeg middelen heeft om die verwachte toename goed op te vangen en dat zien wij niet terug. Graag een reactie.

00:37:03

De heer Pechler: Wij denken dat het armoedebeleid het komende jaar zich tweeledig moet richten op zowel bestrijding van intergenerationele armoede als het opvangen van de zwaarste klap die de crisis het komende jaar nog met zich meebrengt. De vraag is of daar voldoende middelen voor zijn binnen het huidige armoedebudget? Voor de deelnemers aan Kansen in Kaart die de voorgaande jaren al moeilijk te plaatsen waren in een krappe arbeidsmarkt zal het perspectief in een ruime arbeidsmarkt nog slechter zijn. Ondanks de krimp van de economie stelt het college dat de vraag naar bedrijventerreinen en kantoren zal toenemen. Wij betwijfelen dat ten eerste. De kantorenmarkt is door de anderhalvemeter-samenleving ingrijpend veranderd. Mensen zullen straks vaker van huis werken en er is een toename te zien van bezorgdiensten. Deze ontwikkelingen zullen niet enkel tijdelijk zijn.

00:37:42

Voorzitter: Meneer Pechler, u zit op zeven minuten.

00:37:44

De heer Pechler: Dank, ik heb nog één alinea. De crisis heeft ons laten zien dat het stimuleren van de economie, zoals we voorheen hebben gedaan, geen oplossing heeft geboden voor onder andere de vele ondernemers die mede wegens hun hoge vaste lasten en kleine winstmarges in de problemen zijn geraakt. Zo hebben tijdens de crisis bijvoorbeeld veel horecaondernemers het volle pond aan huur moeten betalen. Een onacceptabel gebrek aan solidariteit en een teken dat de manier waarop met vastgoed wordt omgegaan in onze samenleving, als investering of als verdienmodel, niet langer kan. We zullen onze samenleving radicaal duurzamer en groener moeten gaan inrichten en het beleid moeten gaan richten om de macht van multinationals en speculanten op de vastgoedmarkt te breken. Niet geld en groei moeten langer centraal staan, maar onze planeet die niet langer een fossiele- en kapitalistische economie kan verdragen. Dank u wel.

00:38:28

Voorzitter: Dank u wel. De heer Koks en dan mag daarna mevrouw Van Doesen.

00:38:34

De heer Koks: Dank u wel, voorzitter. Ik wil me graag aansluiten bij de linkse taal die mijn beide voorgangers hebben uitgeslagen. Ik ben blij dat die teneur zich gaat voortzetten in deze raad. Dat scheelt mij ook weer wat in mijn woordvoering. Het college is erin geslaagd in deze financieel onzekere tijden de hoofdstukken één tot en met zes te ontzien. Onze waardering daarvoor. Echter, de coronabeperkingen hebben grote gevolgen voor onze jeugd. Door de beperkingen in het onderwijs dreigen grote groepen kinderen en jongeren forse achterstanden op te lopen. Een aantal kinderen is zelfs van de radar verdwenen in het voorjaar. Wat gaat het college doen om kinderen waarbij achterstand dreigt van extra aandacht te voorzien, zoals bijvoorbeeld huiswerkondersteuning in buurtcentra of scholen? Ook staat de kerstperiode voor de deur. Sinds jaar en dag een periode van oplopende

spanningen zoals die zich nu al aftekent in de Suikerbuurt in Hoogkerk. Door een mogelijk vuurwerkverbod en het stilvallen van een georganiseerde vrijetijdsbesteding dreigen die spanningen alleen maar vergroot te worden. Vooral in buurten waar mensen toch al klein behuist zijn is de jeugd op de straat aangewezen. Een volstrekt ongewenste situatie. Niet alleen vanuit overlast oogpunt, maar vooral voor de afbreuk die risicogedrag betekent voor de toekomst van kinderen en jongeren.

00:39:50

Voorzitter: De heer Rebergen heeft er een vraag over.

00:39:53

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. De heer Kok geeft aan dat de spanningen oplopen en dat kinderen op de straat zijn aangewezen. Wat voor oplossing stelt de heer Koks voor om dat te gaan voorkomen?

00:40:03

De heer Koks: Daar was ik nou net aan toe. Is het college bereid op korte termijn samen met jongerenwerkers, sportverenigingen, culturele instellingen en scholen een coronaproof programma op te stellen voor de kerstperiode? Geld moet daar, wat ons betreft, geen probleem in zijn. Voorkomen van ellende moet bovenaan de lijst staan. Verder over coronaeffecten. Wij willen de garantie dat buurthuizen speeltuinen en sportverenigingen niet failliet gaan ten gevolge van coronamaatregelen. Financiële ondersteuning moet plaatsvinden ongeacht eventuele Rijkstegemoetkoming. Verder willen we de bestaande laptopregeling voor kinderen uitbreiden naar iedereen met een inkomen tot honderddertig procent van het minimumloon. Digitale communicatie moet ook beschikbaar zijn voor deze mensen. Kan het college voor de begrotingsbehandeling van volgende week daarover met een kostenraming komen?

00:40:57

De heer Koks: Dan, voorzitter, is 2021 het laatste volwaardige jaar van dit college. De tijd om nog eens te kijken wat nog resteert in het coalitieakkoord. In de inleiding van dat akkoord staat: 'Zeggenschap wordt versterkt op het niveau van buurt en dorp'. Je kunt zeggen wat je wilt, maar dit college slaagt erin om bewoners op de been te krijgen. Meerstad tegen zonnepark. Beijum tegen de bebouwing aan de Amkemaheerd. Omwonenden van het Stadspark tegen het festivalterrein. De paardensport tegen de sluiting van de drafbaan. Vierverlate ziet opeens tientallen bomen tegen de vlakke gaan. Gebruikers van het Wmo- vervoer zien de verslechtering van hun mobiliteit. De Zaaier tegen ronkende dieselgeneratoren en bouwoverlast. De Buitenhof tegen verkeerslawaaï op de A7. De Van Ketwich Verschuurlaan tegen hoogbouw. De Waard Molenstraat en de omwonenden van de Skaeve Huse tegen de vestiging van zorgvoorzieningen en in tientallen straten huurders in het geweer tegen schimmelwoningen en hoge woonlasten.

00:41:58

Voorzitter: Uw lijstje roep veel reactie op, meneer Koks.

00:42:00

De heer Koks: Zelfs in Haren het protest tegen het afschaffen van Diftar.

00:42:04

Voorzitter: Eerst de heer Atema.

00:42:05

De heer Atema: Doet u nu een pleidooi voor slecht beleid om maar bewoners in beweging te krijgen?

00:42:11

De heer Koks: Daar kom ik zo op. Dat is mijn volgende zin. Wat een ongeduld-

00:42:14

Voorzitter: Ik was er al bang voor. De heer Loopstra.

00:42:17

De heer Loopstra: Ik schrik hier wat van. De heer Koks suggereert de Waard Molenstraat en het Stadspark, maar dat zijn gewoon enkelen die op een bepaald moment een groep hebben gevormd en nu actie ondernemen richting het beleid. Er wordt hier voorgedaan alsof het hele Stadspark en al die wijken daar op zijn gaan staan richting het college. Dat is natuurlijk helemaal niet zo.

00:42:41

De heer Koks: Mijn waarneming daarin is een wat andere. Het gaat erom dat bewoners op de been worden gebracht. U zou eens een rondje moeten doen in wijken als Kostverloren, enzovoorts, over dit soort problematiek. Nog eventjes in vervolg als antwoord op uw vraag. Voorzitter, dat is bewonersbetrokkenheid die het vertrouwen in de lokale overheid verder ondermijnt. Los van de inhoud, waar bewoners tegen te hoop lopen, is dit college telkens weer in staat om door onhandig optreden mensen in de gordijnen te jagen. Het college zoekt in de vijf democratische experimenten, die deels geflopt zijn of met zeggenschap weinig te maken hebben, het heil. Of een deel van de raad die zijn heil zoekt in de open raad G1000 en Praten met de Raad. Nooit meer wat van gehoord of een minimale reactie vanuit de bevolking. Zolang bewonersorganisaties niet-

00:43:31

Voorzitter: De heer Rebergen.

00:43:32

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. De heer Koks geeft allerlei reacties aan op allerlei besluiten. Nu roepen besluiten, volgens mij, altijd een reactie op. Of het nu positief of negatief is. Ik heb het gevoel dat de heer Koks erg uitkijkt naar de bespreking van de vijf experimenten om daar verder te kijken op welke manier we de zeggenschap dan wel kunnen vergroten. Klopt dat?

00:43:59

De heer Koks: Ik kijk dagelijks uit naar die bespreking. Die is al drie keer uitgesteld vanwege de corona. Ergens moet ik op een gegeven moment mijn ei kwijt, dus dat doe ik hier maar.

00:44:08

De heer Koks: De heer Van Nieuwenhuijsen.

00:44:10

De heer Nieuwenhuijsen: Dank u wel, voorzitter. Heel kort, de heer Koks geeft aan: "Nou, zo'n Praat met de Raad ook niets meer van gehoord", maar dat was - daar heb ik overigens wel naar verwezen - vorige week, dus is dat dan niet een beetje voorbarig om op die manier daarover te praten?

00:44:25

De heer Koks: Ik lees het snel, maar ik heb er nooit meer wat van gehoord of een minimale reactie vanuit de buurt. Die Praten met de Raad hebben van de tweehonderdvijfentwintigduizend inwoners er exact twintig op de been weten te brengen. Zolang bewonersorganisaties niet daadwerkelijk wat te zeggen krijgen over hetgeen zich afspeelt in hun buurten, zolang de invloed van het doen en laten van de wijk beperkt is tot de stedelijke WIJ-raad, zolang bewoners niet breed ondersteund worden door onafhankelijke opbouwwerkers, zolang de invloed op wijkbudgetten beperkt blijft tot een paar kruimels voor leuke dingen, zolang blijft zeggenschap een holle frase of wat *fancy* hobby's in de D66-sfeer. Extra inzetten op opbouwwerk is een collegevoornemen. Wanneer wordt deze gerealiseerd?

00:45:13

Voorzitter: U noemt D66 en u wordt op uw wenken bediend. Mevrouw Van Doesen.

00:45:16

Mevrouw Van Doesen: Ik wil daar toch even op reageren. Dank u wel, voorzitter. Wat had de heer Koks voor alternatieven daarvoor? Je kunt het wel alles afkammen, maar er zijn ontzettend veel bewoners in verschillende wijken betrokken bij het wel en wee van de sociale infrastructuur van hun wijk en buurt.

00:45:38

De heer Koks: Mag ik daar even op ingaan-

00:45:39

Voorzitter: U heeft nog één minuut.

00:45:42

De heer Koks: Precies. Waar wij al jaren voor pleiten is dat bewonersorganisaties versterkt worden. En ook gefaciliteerd worden in het doen en laten van hun werk, bijvoorbeeld door het inzetten van opbouwwerk en daadwerkelijke zeggenschap krijgen over wat er wel of niet gebeurt in wijken en veelal, constateren wij, is dat een zeer minimale invloed.

00:46:03

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen nog kort.

00:46:05

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, voorzitter. Ik vind het eigenlijk een beetje terug naar oude tijden om alles aan wijkbestuur op te hangen. Op het ogenblik zie je toch dat een heleboel bewoners onder leiding en met steun van een betaalde medewerker, die zelfstandig en onafhankelijk van de gemeente is, daar hele mooie dingen doen. In Selwerd en in Paddepoel.

00:46:27

De heer Koks: U heeft ook een soort telmechanisme net als de heer Loopstra. Die telt ook zoals het hem goed uitkomt. Op een bepaalde manier doet u dat ook. Ik zou dolgraag eens een keertje met u, maar dat doen we ook bij die experimenten, willen inventariseren hoeveel mensen daar nou daadwerkelijk bij betrokken zijn. Ik ga nog even door. Over de kindervakantieactiviteiten bij de speeltuinen en buurthuizen. Dat is een krakkemikkige financiering. We vragen het college of dat voor volgend jaar beter kan? Wij vragen wanneer de sluitende aanpak tussen energiebedrijven en corporaties ter voorkoming van schulden

komt? Dat staat óók in de coalitieakkoord. En met GroenLinks over een makkelijkere mogelijkheid voor gezond en vers voedsel? Dat staat óók in het coalitieakkoord.

00:47:10

De heer Koks: Verder zijn we voorstander van de kwijtschelding van afvalstoffenheffing. Nee, net als bij de kwijtschelding van afvalstoffenheffing wil de SP-fractie de inkomenstoeslag twee jaar eerder toekennen. Van vijf naar drie jaar. Rondom werkgelegenheid, ik zei het al, vinden we dat die basisbanen moeten worden uitgebreid. Tot slot, voorzitter, niet alleen als gevolg van de coronabeperkingen komt een groeiend deel van onze jongeren in risicovolle situaties terecht. Op initiatief van onze fractie is een jeugdwerk garantiemotie aangenomen, maar voor één voornemen in het coalitieprogramma is die niet gerealiseerd. Dat is méér armslag voor jongerenwerken in buurten en wijken. Die inzet biedt bij uitstek de mogelijkheid om het contact tussen sommige groepen jongeren en de samenleving te herstellen.

00:47:56

Voorzitter: U moet nu echt afronden.

00:47:57

De heer Koks: Wanneer maakt het college meer jongerenwerk mogelijk? Punt, nee vraagteken. Dank u wel.

00:48:04

Voorzitter: U eindigt met een vraagteken. Mevrouw Van Doesen.

00:48:10

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, voorzitter. Het is veel voor acht minuten, maar de highlights hebben we eruit gehaald. Werk en inkomen. In 2021 zal dit programma in het teken staan van werkloosheid en werkgelegenheid. Het is van groot belang dat nieuwkomers in de bijstand, en met name jongeren, snel en goed begeleid worden. Her- om- en bijscholing – het adagium van vorige eeuw - wordt weer heel actueel. Onderwijs en bedrijfsleven moeten nu nog meer aandacht hebben voor aangepaste scholingstrajecten en samen met inspanningen van de werkgever, met name in de bouw en de zorg, voor snelle instroom zorgen. Daarbij is samenwerking met het UWV echt belangrijk. We verwachten dat het college hier ook mee aan de slag gaat.

00:48:53

Voorzitter: De heer Koks heeft daar een vraag over.

00:48:55

De heer Koks: Voorzitter, ik hoor mevrouw Van Doesen zeggen dat ze ook iets uit de vorige eeuw terughaald. Dat deed ik net wij bewonersorganisaties dus u shopt wat selectief zoals het u uitkomt in het verleden, begrijp ik?

00:49:07

Mevrouw Van Doesen: Nee, de tijd geeft mij dit weer aan en helaas ben ik op de leeftijd gekomen dat ik die tijd in de vorige eeuw heb meegemaakt. Dus ja, dan krijg je dit. De voorspelling is dat het verlies van het aantal banen in onze regio op twintigduizend wordt geschat. Dat maakt onze winst van de afgelopen jaren weer ongedaan. Het is daarom van groot belang dat we de ondernemers in onze stad blijven ondersteunen, maar het zal voor

onze doelgroep moeilijk worden om straks de concurrentie aan te gaan met de studenten die ook weer een baantje zullen zoeken. Positief is dat de aanpak en de begeleiding van statushouders hier vooruitloopt op de route die het kabinet voorstelt en daar ook succesvol in is.

00:49:48

Voorzitter: De heer Koks.

00:49:49

De heer Koks: Bent u het daarom met ons eens dat het aantal basisbanen, wat nu nog beperkt is in vergelijking met wat het coalitieakkoord wil, volgend jaar uitgebreid zou moeten worden, met name voor onze doelgroep zoals u zegt?

00:50:05

Mevrouw Van Doesen: Ik ben het er wel mee eens dat die basisbanen uitgebreid moeten worden, maar dan moet er wel landelijk iets gebeuren, want wij kunnen dat zelf niet bekostigen. Daar kom ik zometeen nog even op terug.

00:50:17

Voorzitter: De heer Rebergen heeft daar nog een vraag over.

00:50:20

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Het ging even over de begeleiding van statushouders. U geeft de route die het rijk voorstaat aan, maar is dat ook de route die u zelf voorstaat?

00:50:32

Mevrouw Van Doesen: Jazeker. Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat er voor statushouders ook direct, naast taallessen, een activiteit in de samenleving noodzakelijk is om die taal ook beter te laten landen en zich voor te bereiden op hoe zij zich in de werkgeversomgeving in een baan kunnen handhaven.

00:50:51

De heer Rebergen: Dat ben ik helemaal met u eens.

00:50:55

Mevrouw Van Doesen: Er zal ook een groot beroep gedaan worden op onze armoedebeleid. Het Nibud heeft vijf jaar lang onderzoek gedaan naar het armoedebeleid in de verschillende gemeenten en de uitkomsten van dit onderzoek laten duidelijk zien dat mensen met een bijstandsuitkering en dan met name jonge mensen en gezinnen met kinderen boven de twaalf jaar, het echt niet redden met het geld. Ondanks de regelingen bij gemeenten voor extra financiële ondersteuning. Ons armoedebeleid kan dan ook alleen maar werkelijk succesvol zijn als landelijk, onder andere, een verhoging van het minimumloon en een verhoging van de bijstand komt. Ook voor de achttienjarigen.

00:51:30

Voorzitter: De heer Koks.

00:51:30

De heer Koks: Nu verwijst mevrouw van Doesen voor de tweede keer naar Den Haag en dat die met van alles en nog wat extra's moet komen. Maar is het ook niet de ultieme poging voor deze raad om in die armoedebestrijding stappen voorwaarts te zetten, bijvoorbeeld

door het eerder doorvoeren van die inkomensvoet en door het beschikbaar stellen van laptops, enzovoort?

00:51:52

Mevrouw Van Doesen: Ik ben het helemaal met u eens als we het geld ervoor hadden. Dus als u weet waar we dat geld vandaan moeten halen en wat we daarvoor moeten inleveren? Want onze begroting staat het niet toe om ongeremd maar verschuivingen en andere inspanningen in te brengen.

00:52:12

Voorzitter: U lokt een reactie uit.

00:52:16

De heer Koks: Ik heb een wensenlijstje ingeleverd voor onder andere die laptops. Vanavond zal onze fractie in de financiële paragraaf aangeven waar de benodigde centjes vandaan moeten komen.

00:52:25

Mevrouw Van Doesen: Dan zien we dat graag tegemoet. Daar zijn we blij om. Ik wil nog even terugkomen op die verhoging van de bijstand en ook voor achttienjarigen. Naast het verkiezingsprogramma van D66 heb ik verschillende landelijke verkiezingsprogramma's gelezen en daarin schuilt een belofte voor een betere toekomst met minder armoede en worden de opmerkingen van het Nibud ook overgenomen. Maar tot zolang zullen we alle zeilen moeten bijzetten en gemeentelijke regelingen die financiële ondersteuning bieden toegankelijk houden zonder al te ingewikkelde regelgeving en bewijslast. Ik ben bekend met een gezin waar chronische ziekte heerst en waar mensen al jarenlang een toeslag krijgen voor voedingssupplementen. Opeens is dat afgeschaft en moeten mensen met allerlei bewijsmateriaal komen zonder dat daar een reden wordt gegeven waarom het afgeschaft is. Mensen zijn arm, maar ze zijn wel heel goed in staat om voor zichzelf op te komen. Dus nu zijn er allerlei advocaten aan het werk. Nou, dat kost een hoop geld. Ik vind dat een beetje het paard achter de spannen.

00:53:33

Voorzitter: De heer Koks.

00:53:35

De heer Koks: Voorzitter, hoor ik mevrouw Van Doesen pleiten voor het verhogen van de meerkostenregeling voor mensen die langdurig ziek zijn? Daar zijn wij een groot voorstander van. Doen we gelijk.

00:53:43

Mevrouw Van Doesen: Dit gaat niet over de meerkostenregeling. Dit gaat over een extra bijzondere bijstand voor bijzondere voeding. Ik vind dat de regelingen mild en ruim uitgevoerd moeten worden. Daar hebben mensen recht op en ze moeten niet in een situatie terechtkomen dat advocaten met elkaar de dienst gaan uitmaken en er allerlei verschillende doktersattesten moeten komen voor iets wat al jaren bekend is bij de gemeente en wat bij chronisch zieken echt betekent dat je niet beter wordt.

00:54:15

Voorzitter: Als u wilt dat de heer Lo-A-Njoe nu nog aan het woord komt, dan moet u nu afronden. U heeft nog twee minuten.

00:54:20

Mevrouw Van Doesen: Voorzitter, schuldhulpverlening vraagt bijzondere aandacht. Daar verwachten wij ook uitleg van het college over. De kindervakantiespelen: voor D66 is het belangrijk dat dat een structureel jaarlijks terugkerend evenement wordt en ik hoop dat het college daar ook werk van gaat maken. Ik zal nu het woord overdragen aan mijn collega Jim Lo-A-Njoe die zal ingaan op de onderwerpen onderwijs en sport.

00:54:53

De heer Lo-A-Njoe: Voorzitter, ik hoop dat ik hoorbaar ben.

00:54:55

Voorzitter: U bent hoorbaar, maar u heeft nog maar anderhalve minuut.

00:54:57

De heer Lo-A-Njoe: Anderhalve minuut. Ik ga mijn best doen. Wat betreft onderwijs zijn we blij met wat we lezen over de maatregelen die worden getroffen voor wat betreft het tegengaan van ongelijkheid in onderwijskansen. De inzet die we blijven plegen op de voor- en vroegschoolse educatie - die al in de vorige periode werd ingezet - is onlosmakelijk verbonden met de keuzes die nu worden gemaakt, zoals bijvoorbeeld de verlengde schooldag of zoals wij die noemen 'de rijke schooldag'. In 2021 zal er vanuit deze begroting gestart gaan worden met de realisatie daarvan in een aantal noordelijke stadswijken. Dan Sport en bewegen. Het zal helder zijn dat we zeer verheugd zijn dat dit college, ondanks de lastig financiële tijden waarin we verkeren, er toch in geslaagd is om ten opzichte van 2020 één komma vier miljoen extra voor sport uit te trekken.

00:55:48

De heer Lo-A-Njoe: Ik verwijs dan naar de blaashal die gepland staat om op korte termijn te realiseren, maar we vinden het ook van belang dat er op zijn minst een extra sporthal komt. We zijn dus erg blij met het feit dat het college ruimte heeft vrijgemaakt in de begroting om de planvorming daarvoor te starten. Ik sluit af met bewegingsonderwijs. Recent besloot de kamer dat twee uur gym per week een verplicht onderdeel moet gaan worden voor scholen en bekostigd dient te worden vanuit de onderwijsmiddelen. Dat is goed nieuws, want dat schept op termijn ruimte om de middelen die daarmee vrijkomen in te zetten voor meer buurtsportcoaches in onze gemeente. Dat past ook uitstekend bij dat rijke schooldagconcept. We vragen het college daarom om in 2021 gesprekken te starten met scholen en wijkteams en met voorstellen te komen voor het optimaliseren van eigentijdse sport- en beweegfaciliteiten bij en rondom basisscholen. Eerder deed het college al de toezegging om integraal te kijken vanuit onderwijs en sport naar de capaciteitsbehoefte van zowel onderwijs- als buurtsport. We vragen ons af of die integraliteit in de toekomst ook in de begrotingen voor onderwijs en sport zichtbaar gemaakt kan worden met betrekking tot de realisatie van sportzalen in plaats van gymzalen? Dank u wel.

00:56:57

Voorzitter: Dank u wel. De heer De Haan.

00:57:01

De heer De Haan: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, op het gebied van Werk en inkomen doe ik het woord namens mijn collega Van de Giessen. Voorzitter, als we kijken naar de begroting 2021 dan moeten we constateren dat het niet de cijfers zijn waar we op gehoopt hadden op het gebied van werk en inkomen. In plaats van een afname verwachten we een forse toename van het aantal mensen in de bijstand en de schuldhulpverlening. Voorzitter, dat is natuurlijk allemaal logisch te verklaren door - het woord zal vandaag heel vaak vallen - de coronacrisis. Maar juist in deze tijd is het daarom wel belangrijk om in te zetten op een scherp en goed armoedebeleid. En ook om daarin ambitieus te blijven. Wat het CDA betreft moeten we daarom in 2021 elke keer kiezen voor maatregelen met veel effect op de lange termijn, zodat we de armoede op termijn kunnen doorbreken. Toch zijn er een aantal problemen die wat betreft mijn fractie nu toenemende aandacht verdienen zoals het tekort bij de voedselbanken. Wat mijn fractie betreft kiezen we er nu voor, in deze coronatijd, om eenmalig de voedselbanken extra te ondersteunen en we zijn benieuwd of het college daartoe bereid is?

00:58:02

De heer De Haan: Het college verwacht daarnaast dat het aantal mensen in de schuldhulpverlening fors gaat stijgen. Eerder riep het college op om in te zetten op het Zweedse model. Ondanks dat de landelijke pilot niet door lijkt te gaan hopen we toch dat het college bereid is om alsnog bij een kleine groep mensen met schulden te onderzoeken of dit model een oplossing zou kunnen zijn. Graag daarop een reactie van de wethouder. Voorzitter, ik ga snel door met de programma's.

00:58:26

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Nieuwenhuijsen.

00:58:30

De heer Nieuwenhuijsen: Dank voorzitter. Nog heel even terug naar het gedeelte wat u zei over de voedselbanken. Daar zijn inderdaad berichten over dat daar dingen misschien misgaan. Hoe kijkt u aan tegen het idee dat een voedselbank er eigenlijk niet zou moeten zijn en dat we misschien op andere manieren gaan kijken of we gezonde en toegankelijk voedsel kunnen bieden?

00:58:51

De heer De Haan: Op zich vind ik dat wel een interessant idee. Binnen mijn fractie en binnen onze partij wordt daar soms wat verschillend over gedacht. Idealiter zouden voedselbanken er natuurlijk niet moeten en mogen zijn. U pleitte, volgens mij, net voor een voedselagenda waarin u dit misschien ook opneemt, dus we zien met interesse jullie voorstellen tegemoet. Voorzitter, op het gebied van programma's drie tot en met zes kan ik kort zijn. De programma's Onderwijs en Cultuur zien er goed uit. In het onderwijs wordt er ingezet op goede onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijssegregatie en dat zijn, wat ons betreft, de terechte en juiste speerpunten.

00:59:26

Voorzitter: Op het gebied van cultuur hebben we vorige week uitgebreid de cultuurnota besproken. Het is natuurlijk een lastige tijd voor de culturele sector en het is goed dat het college al eerder extra financiële maatregelen heeft ingezet om de culturele instellingen te

ondersteunen. Wij sluiten niet uit dat dit ook in de toekomst nodig zal zijn. Echter is de culturele sector natuurlijk niet de enige sector die het moeilijk heeft. Een groot deel van sportief Groningen gaat gebukt onder de coronacrisis. Het CDA wil dat het college op dit gebied pro-actief handelt. Laten we als gemeente niet wachten tot het Rijk over de brug komt.

00:59:59

De heer De Haan : -eigenlijk met geld over de brug komt maar zelf de handschoen oppakken om de verenigingen, die in zwaar weer zitten, te ondersteunen. Denk hierbij aan het kwijtschelden van de huur voor de afgelopen en de komende maanden en kom met het steunpakket, zoals we die ook voor de culturele sector hebben gehad. Laten we de onzekerheid op ons nemen en zelf initiatief tonen en niet wachten tot Den Haag een besluit neemt. Wij hebben als gemeente hier geld voor gereserveerd, zo'n twaalfenhalf miljoen. Laten we verenigingen dan niet onnodig in onzekerheid laten. Daarnaast heeft mijn fractie nog twee andere voorstellen om de buitensportverenigingen in Groningen te ondersteunen. Ten eerste zouden we graag de trainingsveldkorting nog een jaar willen uitstellen. Het afschaffen van de trainingsveldkorting leidt ertoe dat sommige voetbalverenigingen met ingang van het komende seizoen te maken hebben met huurstijgingen van ruim tienduizend euro per jaar. Wij vrezen dat de contributies hierdoor zullen stijgen, terwijl we de sport juist betaalbaar willen houden. Mijn fractie hoopt dat ook andere partijen zich kunnen aansluiten bij de oproep die we afgelopen maandag van de Sportkoepel hebben gehoord. Zij roepen op om te kijken naar andere dekkingen, zoals bijvoorbeeld: in de tarieven en energiekosten en in het eerdergenoemde punt door mijn collega van de Partij van de Dieren. Ons tweede voorstel voor de buitensportverenigingen heeft betrekking op een onafhankelijk onderzoek naar het onderhoud op de sportparken. We hebben allemaal nog het fiasco van de lichtmasten op het netvlies en om ook in de toekomst soortgelijke problemen te voorkomen, moet er een onderzoek komen wat alles op het gebied van onderhoud onze gemeentelijke sportvoorzieningen in kaart brengt. Voorzitter, ik heb net gepleit voor een proactieve houding richting onze sportverenigingen, maar er zijn natuurlijk meer instanties die in moeilijkheden verkeren.

01:01:34

Voorzitter : De heer Rerbergen heeft een vraag.

01:01:36

De heer Rebergen : Ja dank u wel, Voorzitter. Ik ben heel benieuwd wat de heer De Haan vindt van de keus van het College om de stijging van de energielasten niet door te berekenen aan een sportverenigingen.

01:01:48

De heer De Haan : Ja Voorzitter, dat vind ik een goede keuze. Ik denk dat ook een zorg is van veel verenigingen: de energielasten die toenemen. Maar er zijn meerdere zorgen en ik denk dat het juist in deze tijd – ik heb net de sportvereniging genoemd, ik kom zometeen nog tot een aantal andere instellingen - belangrijk is dat we als gemeente proactief handelen. Dat we als gemeente - zoals ik zei - de handschoen oppakken om juist op dit moment die instelling te ondersteunen. Ik ga graag verder met mijn betoog. Ik heb net dus gepleit voor de proactieve houding richting de sportverenigingen, maar er zijn meer instanties. Ik wil er nog twee aanstippen waar het CDA ook hierbij het College wil oproepen om initiatief te

tonen en niet te wachten tot het Rijk tot actie overgaat. Ten eerste: de dorps- en buurthuizen. Essentieel voor de sociale basis in onze gemeente. Neem bijvoorbeeld het dorpshuis Trefpunt in Thesinge. Door de coronacrisis teren ze al maanden in op hun reserves. Via het loket Leefbaarheid is er al geld ontvangen, maar door de ongeveer tweeduizend euro aan vaste kosten per maand, is dit niet voldoende. Dat geldt ook voor onze zogenaamde pareltjes, zoals bijvoorbeeld het Hamel huis: een inloophuis voor kankerpatiënten en hun naasten. Ook zij teren flink in op hun reserves. Voorzitter, tenslotte wil het CDA aandacht vragen voor de eenzaamheid in onze gemeente. Helaas al jaren een groot probleem. Er gebeurt in de gemeente al een hoop, maar mijn fractie vraagt zich af of het genoeg is. Ook mijn fractie heeft hier niet het ei van Columbus, maar wij denken dat het goed zou zijn om juist in deze tijden waarin de sociale contacten afnemen, de aanpak van eenzaamheid te intensiveren. Het College doet dat bijvoorbeeld al op het gebied van schuldhulpverlening. We zien dat er meer schulden komen, daar zet het College ook terecht op in. Maar we denken dat het ook goed is om hierbij te kijken naar de eenzaamheid, om daar ook meer op in te zetten. We denken hierbij bijvoorbeeld - maar we hebben het ei van Columbus niet - aan het contacteren van alle vijfenzeventigplussers in onze gemeente. Het is bekend dat eenzaamheid toeneemt naarmate mensen ouder worden. Mijn fractie denkt dat het goed zou zijn om de zorgen van deze groep ouderen in kaart te brengen en problemen te bespreken. Of start een grote campagne om jong en oud in Groningen met elkaar te verbinden. Niet alleen een goed idee voor de ouderen, maar het zou ook de toenemende eenzaamheid onder jongeren kunnen tegengaan. We zijn benieuwd naar een reactie van het College en kijken ook graag met andere partijen of zij mogelijkheden zien om dit probleem op te lossen.

01:04:00

Voorzitter : U bent klaar?

01:04:01

De heer De Haan : Ja.

01:04:01

Voorzitter : Ik wou net zeggen: "U zit op zeven minuten". Keurig gedaan. Dank u wel. *Mevrouw Hessels*.

01:04:04

Mevrouw Hessels: U bent klaar, ik woon net zeggen, u hebt dus, je zit op zeven minuten een keurig gedaan. Dank u wel. *Mevrouw*, is als.

01:04:14

Voorzitter : Ja dank u, *Voorzitter*. Dit jaar heeft de coronapandemie een heleboel plannen die er waren in de war gegooid. Het is natuurlijk een illusie om te denken dat volgend jaar alles weer normaal is. Want ondanks de economische groei zijn er ineens veel meer mensen dan verwacht werkloos geworden en hebben we te maken gekregen met een economische teruggang. Wat voor de VVD vreemd is, is dat hier geen rekening mee wordt gehouden in de begroting. Het is bekend dat de gemeente volgend jaar veel meer bijstandsuitkeringen moet verstrekken, maar er is nog niet meer geld begroot. Dit is toch niet realistisch. We hopen wel dat een groot gedeelte van de mensen volgend jaar weer een baan vinden, maar we vinden het goed dat het College meer geld steekt in het begeleiden van werkzoekenden. Er zijn

namelijk ook in coronatijd nog steeds sectoren die staan te springen om personeel, bijvoorbeeld in de zorg, het onderwijs en de techniek. Het is van groot belang om deze werkzoekenden in deze sectoren aan werk te krijgen. Wat is het College van plan op dit gebied? Op het gebied van armoedebeleid is de VVD blij dat er inmiddels een concreet doel is.

01:05:19

Voorzitter : Meneer Loopstra.

01:05:20

De heer Loopstra : Dan roep ik even herinnering op: de Partij van de Arbeid heeft een Motie ingediend die is aangenomen. In het voorjaarsdebat is er gezegd dat je werkzoekenden moet begeleiden naar kansrijke beroepen. U vraagt daar ook naar. Het college is daar al mee bezig. Heeft u dan niet gemerkt?

01:05:38

Mevrouw Hessels: Wat ik nog steeds merk is dat de vacatures nog openstaan in deze sectoren. Dus ook al wordt er aan gewerkt, het is blijkbaar nog niet genoeg. Dus we moeten, denk ik, een tandje bij gaan zetten. Dan was ik net begonnen over het armoedebeleid en we zijn blij dat er inmiddels een concreet doel is. Wat de VVD betreft is het erg belangrijk om dit doel voor ogen te houden bij de besteding van het armoedebudget. Het College was dit ook van plan, maar dit jaar leek de wethouder daar iets op terug te krabbelen. Ik ben erg benieuwd naar de plannen op dit gebied. Waar wij nog steeds niet blij mee zijn: er wordt nog steeds zeven ton per jaar wordt besteed aan basisbanen voor maar een heel klein groepje mensen. Zeker in financieel moeilijke tijden kan het geld veel beter op andere manieren worden ingezet, namelijk bij de begeleiding naar echte banen. Graag een reactie van het College. Door de corona-

01:06:30

Voorzitter : De heer Koks.

01:06:32

De heer Koks : Daar ben ik het mee eens. Maar Voorzitter, er zijn toch ook allerlei mensen die om wat voor reden dan ook, er niet in slagen om via de reguliere kanalen op de arbeidsmarkt terecht te komen, omdat er domweg op die sectoren te weinig banen zijn. Vindt u het dan niet een taak van de overheid om ervoor te zorgen dat ook deze mensen aan het werk komen, net zoals ze ervoor zorgen dat de onderwijzers aan het werk komen, politieagenten enzovoort?

01:06:55

Mevrouw Hessels: Volgens mij zijn er bijvoorbeeld ook afspraakbanen voor mensen met een beperking. Dus er zijn volgens de VVD genoeg andere manieren om mensen alsnog aan het werk te krijgen.

01:07:07

De heer Loopstra : Voorzitter, afspraakbanen is voor mensen met een beperking. Dus dat is heel iets anders dan de basisbaan. De basisbaan is voor mensen die niet regulier aan de bak komen en dus zo een basisbaan nodig hebben om te kunnen werken.

01:07:23

Mevrouw Hessels: Dan vraag ik me af waarom die mensen dan niet aan een gewone baan komen als ze geen beperking of iets dergelijks hebben. Maar dat is misschien een andere discussie. Door de coronacrisis is wat ons betreft nog duidelijker geworden hoe belangrijk het is dat de gemeente onze ondernemer steunt. Dan bedoelen we niet per se alleen met geld, maar vooral door mee te denken en ruimte te bieden. Zo is het voor horecaondernemers heel waardevol geweest om grotere terrassen te mogen neerzetten met ruimere openingstijden. Inmiddels heeft de horeca helaas alweer haar deuren moeten sluiten, maar we willen er op aandringen dat de gemeente ook weer meedenkt als de horeca weer opengaat. Het is van groot belang dat ondernemers ook in de detailhandel tegemoet worden gekomen in deze moeilijke tijden. De corona zal namelijk een keer afgelopen zijn en dan moeten we er toch niet aan denken dat er geen horeca en winkels meer over zijn in onze gemeente. Heeft het College hier al ideeën over. Ja, dan nog een keer de corona: dat heeft duidelijk gemaakt dat het begrip "een frisse neus halen" weer belangrijker is geworden dan het al was. Lekker buiten zijn en een fris huis hebben is van belang. En dat geldt ook voor schoolgebouwen. Nu is de gemeente verantwoordelijk voor de bouw van de scholen en de scholen zijn verantwoordelijk voor de ventilatie. Bekend is dat de ventilatie in scholen al jaren een probleem is. Hoe houd je de scholen fris ook als er de hele dag kinderen in een lokaal aanwezig zijn? Voor veel scholen geldt dat het binnenklimaat van lokalen - zeker met de naderende winter als de ramen gesloten blijven en de cv aangaat- niet het beste is. Wat gaat het College doen om ervoor te zorgen dat de scholen een goed binnenklimaat hebben zodat de besmettingen buiten de deur kunnen worden gehouden? Het College heeft hier mogelijk niet de directe zeggenschap over, maar heeft zeker invloed op de schoolbesturen om dit aan te pakken en mogelijk zijn hier wat aanvullende middelen. Over sport wordt meer gesproken dan daadwerkelijk gedaan hier inderdaad. Maar nog steeds-

01:09:20

Voorzitter : De heer Koks.

01:09:21

De heer Koks : Ik hoor de VVD zeggen over ventilatie in schoolgebouwen enzovoort. Helemaal goed. Maar ik hoor de VVD helemaal niets zeggen over de situatie dat heel veel kinderen achterstanden in het onderwijs hebben opgelopen door die hele corona ellende. Laat staan dat ik de VVD iets hoor zeggen of die kinderen ook van extra aandacht moeten worden voorzien. Denkt u niet dat dit een maatschappelijk probleem is wat in ieder geval in de toekomst in de samenleving los zal breken?

01:09:47

Mevrouw Hessels: Dat is zeker een probleem. Daarom is het zo ook zo belangrijk, wat ons betreft, dat de scholen openblijven met voldoende ventilatie, zodat die achterstand in elk geval niet nog groter wordt. Dan kunnen leerkrachten bezig gaan met het inhalen van die achterstand.

01:10:01

De heer Koks : U dus u zoekt de oplossing in technische oplossingen waardoor kinderen die niet in de situatie zijn om het onderwijs te volgen, toch wel wat in de kou blijven staan.

01:10:12

Mevrouw Hessels: We willen die kinderen juist niet in de kou laten staan om te zorgen dat de randvoorwaarden in elk geval in orde zijn. Dan kunnen de leerkrachten verder hun beroep uitoefenen en les geven.

01:10:23

Voorzitter : Gaat u verder. U hebt nog twee minuten.

01:10:24

Mevrouw Hessels: Ja, is goed. Over sport wordt meer gesproken dan daadwerkelijk gedaan hier in de raad. Maar als deze gesprekken en visies het sport- en het beweegklimaat beter maken in onze gemeente, dan hebben wij daar als VVD geen bezwaar tegen. Samen met Stadspartij en CDA vragen we aandacht voor de situatie van de lichtmasten. Er is een bedrag van zevenhonderd vijftigduizend euro gemoeid met het herstel van alle lichtmasten in onze gemeente, die nu niet veilig zijn. Los van het onderzoek naar de juridische mogelijkheden om deze schade op een derde te kunnen verhalen, is onze fractie er nog steeds niet gecharmeerd van dat de lasten voor het herstel van de lichtmasten drukken op het Cofinancieringsfonds. Daar is het Fonds niet voor bedoeld. En daar komen kapitaallasten van circa dertigduizend euro die langjarig op de co-investeringen drukken. Dat is onwenselijk. De lasten van de lichtmasten kunnen ook opgenomen worden in het voordeel van het fonds voor de herindeling. Daar zit voldoende geld in om ook de last van de sport een plek te geven. Daarnaast is het van belang dat aanpassingen van tarieven voor veldhuur nog even in de ijskast worden gezet, totdat er op korte termijn een helder beeld is van de tarifiëring van de sport over de volle breedte, zodat ook op dit vlak een eerlijk speelveld kan worden verkregen. Is het College bereid om de kosten van de lichtmasten ten laste van de voordelige baten van het Herindelingsfonds te laten komen? Volgende vraag: is het College bereid de aanpassingen van de veldtarieven in de ijskast te zetten? Is het College bereid om op advies van de Sportkoepel kritisch te kijken naar de betaalde huursommen en energiekosten van de verschillende sportclubs, zodat ook hiermee een gelijk speelveld ontstaat. Tot zover.

01:12:00

Voorzitter : Dank u wel. De heer Atema.

01:12:03

De heer Atema : Aangezien ik waarschijnlijk meer tekst en tijd heb, laat ik in eerste instantie de positieve opmerkingen achterwege. Werkplan 2020-2022 gaat uit van de verlaging van de instroom in de bijstand. Dat gaat dus niet gebeuren. Mede door corona laten de cijfers een toename zien tot elfduizend vijfhonderd. Zorgwekkend hoge aantallen. Temeer omdat uit een onderzoek van het Nibud is gebleken dat de bijstand eigenlijk te laag is om rond te komen. Het is daarom van groot belang dat het aantal mensen in de bijstand fors wordt teruggedrongen, vooral als je financieel iets extra voor ze wilt kunnen doen. De uitstroom naar werk stijgt van honderd tot dertienhonderd personen. Een optimistisch scenario. Dit zullen vooral jongeren zijn die nog maar kort in de bijstand zitten. We vrezen dat voor mensen die al een jaar of langer in de bijstand zitten - de zogenaamde granieten voorraad die wij hebben genoemd - het juist moeilijker zal worden om een baan te vinden. Graag een reactie. Over het gedrocht van de basisbanen hebben wij in het verleden al genoeg gezegd en zullen wij hier net verder over ingaan. De bewoners van de wijk De Hoogte hebben de twijfelachtige eer het slechtse financiële toekomstperspectief te hebben van het gehele

land. De Stadspartij vraagt zich af wat het College eraan gaat doen om dit somber toekomstbeeld te doorbreken. Met bestrijding van armoede-

01:13:30

Voorzitter : De heer Koks.

01:13:31

De heer Koks : Dat vraagt natuurlijk om een reactie. Wat dacht de Stadspartij er zelf van? U kunt uw boodschap wel bij het College neerleggen, maar ik ben vooral ook benieuwd naar uw ideeën daarover. Over wat er in De Hoogte gebeurt.

01:13:44

De heer Atema : Waarover?

01:13:44

De heer Koks : De Hoogte. Waar u van zegt dat daar het inkomstenperspectief dramatisch laag is.

01:13:49

De heer Atema : Wat we nu zien, zijn een versnipperd aantal plannen die op onderdelen verbetering aanbrengen. We denken dat er een aanvalsplan moet komen ten aanzien van dit soort wijken. Het is een veelomvattend monster die op veelomvattende manieren moet aanvangen. Dus ik verwacht van dit College een aanvalsplan hoe hiermee om te gaan.

01:14:09

De heer Koks : Maar een veelkoppig monster? Kunt u mij twee van die koppen even benoemen die aangepakt kunnen worden om een beetje een beeld te krijgen wat de Stadspartij denkt?

01:14:18

De heer Atema : Dat zijn dus: meervoudige problematiek, jarenlange werkloosheid generatie op generatie, slechte gezondheid en levensinstelling, laag onderwijs, woningen zijn op onderdelen slecht. Naar al die dingen moet je kijken. Wat kunnen we aanpakken om ervoor te zorgen dat wij over tien jaar niet weer in de krant staan als wijk met de slechtste financiële toekomstplannen.

01:14:44

Voorzitter : De heer Nieuwenhuijsen.

01:14:46

De heer Nieuwenhuijsen: Voorzitter, ik ben het van harte eens met deze probleemstelling en deze opsomming van de heer Atema van de Stadspartij. Maar het is toch niet zo dat we daar niets aan doen. We zijn toch bezig met ondersteunen jeugd & gezin. Bezig met multiproblematiek gezinnen aanpakken en kijken of je een ondersteuner hebt. De wijkteams die daarvoor ingesteld zijn. Natuurlijk kunnen dingen altijd beter. Maar het is toch niet alsof daar niks gebeurt?

01:15:12

De heer Atema : Nee, we doen genoeg. Alleen dit fenomeen is onlangs de kop opgestoken. Deze kwalificering. Dus je kan het College niet verwijten dat ze niet genoeg doen. Alleen er is geen aanvalsplan hiervoor omdat het nog nooit zo in deze vorm geformuleerd is. Het toekomstperspectief voor een hele wijk. Ik ga verder. In de bestrijding van armoede geeft

deze begroting geen duidelijkheid over de financiering ervan. Pas in Q1 wordt er meer duidelijk over de verwerking van de subsidieaanvragen en de toekenning van de middelen van de Rijksoverheid. Dat is te laat voor de vaststelling van deze begroting. We hebben per brief een doorkijkje gehad over de inzet van armoedemiddelen. Wij stellen vast dat er een paragraaf ontbreekt over respijtzorg. Bedoelt dus om overbelaste mantelzorgers een adempauze te geven. Uit een rapport van de Rijksoverheid blijkt dat er veel onbekendheid heerst over deze regeling en dat er zelfs gemeenten zijn die de toegang tot respijtzorg frustreren. Hebben we namelijk nagevraagd maar nog geen antwoord op gekregen. Misschien dat de wethouder hier ons nu mooie woorden over kan zeggen. De voorlopige conclusie van de Stadspartij is dat het College met deze begroting onvoldoende zekerheden biedt om de armoede terug te dringen. De ruimtelijke economische ontwikkelingen: de positie op de kantorenmarkt in de detailhandel verslechtert zienderogen: leegstaande kantoren boven de elf procent in de detailhandel. Er wordt een verdubbeling van leegstaande panden tot tien procent verwacht. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen: het omvallen van grote ketens. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen: het omvallen van grote ketens en het vertrekken vanuit het centrum. Leegstand in aanpalende winkelstraten door bedrijfsbeëindiging, waardoor deze straten op termijn minder aantrekkelijk worden voor het publiek. Het kunstmatig hoog houden van de huurprijzen. Beleggers worden afgerekend op de huren en dit heeft rechtstreeks invloed op hun kredietfaciliteiten. Onze vraag is-

01:17:22

Voorzitter : De heer Koks.

01:17:24

De heer Koks : Denkt de heer Atema ook niet met mij dat die problematiek met name in de binnenstad ook veroorzaakt wordt doordat Stadgers steeds meer die binnenstad mijden vanwege allerlei barrières, vervallen van openbaar vervoer en noem maar al dat soort zaken, die het bezoek vanuit met name Stadgers doet dalen?

01:17:43

De heer Atema : Ja. Wij vragen het College er wat aan te gaan doen. Maar enige visie op dit terrein konden wij niet vinden. Niet in de beleidsnota in deze begroting, maar we laten ons verrassen.

01:17:56

Voorzitter : De heer Rebergen.

01:17:58

De heer Rebergen : Ook hier een probleemstelling door de Stadspartij en ook een vraag aan de Stadspartij: welke oplossing zien zij zelf om dit aan te pakken?

01:18:06

De heer Atema : Daar is een oud plan van het Hoofdbedrijfschap Detailhandel, waarin stond dat ten aanzien van de aanpalende winkelstraten, je moet kijken of je de beleggers kunt verleiden om te panden te herschikken en de rest van de straten dan open te maken voor bewoning zodat je in ieder geval nog kortere straten krijgt die wel aantrekkelijk zijn voor het publiek. Voor bijvoorbeeld de hoge huur zou je kunnen kijken naar het [onhoorbaar] model, waarbij je de huur maximeert zodat aantrekkelijke winkels weer in de straten kunnen

komen. Dat is een voorbeeld. Het plan ligt nog steeds in de kast. Het kan zo tevoorschijn gehaald worden.

01:18:42

De heer Loopstra : Voorzitter.

01:18:44

Voorzitter : De heer Loopstra.

01:18:46

De heer Loopstra : Ik wil toch de Stadspartij herinneren aan het feit dat we tien jaar geleden ook een grote winkel leegstaand hadden en ook heel wat partijen riepen: "Daar moeten woningen komen. Ontmoetingsplekken moeten daar komen". Vijf jaar later waren alle winkels weer vol. Dus ik vind het nogal voorbarig dat de Stadspartij nu al met een oplossing komt. Die coronacrisis gaat natuurlijk een keer voorbij, denkt u niet?

01:19:07

De heer Atema : Het is nooit voorbarig om met een oplossing te komen. Wij signaleren het probleem, maar wij geven een oplossing. Maar misschien komt het College nog met iets moois. We verwachten het daar.

01:19:16

Voorzitter : U hebt nog één minuut, meneer Atema.

01:19:19

De heer Atema : Sport en beweging: in combinatie met bewegingsonderwijs werkt dit College aan een integraal accommodatieplan voor bewegingsonderwijs en binnensport. De Stadspartij hoopt dat daarmee niet dezelfde fout wordt gemaakt als met de bouw van het Topsport Europark. Deze hal blijkt uiteindelijk onvoldoende capaciteit en huur vrij te hebben voor de breedtesport en verenigingen. We spreken onze zorg uit over de ambities van de nieuwe sport- en beweegvisie, daar waar het gaat over het hoofdstuk "Iedereen doet mee". Gericht op mensen met een beperking, chronische aandoeningen, LHBT achtergrond enzovoorts. Het blijkt dat deze groepen nog steeds significant minder mee doen aan sport en beweging. Veroorzaakt deels door zichtbare en deels onzichtbare drempels. Bewuste of onbewuste sociale uitsluiting. De sport- en bewegingsvisie [onhoorbaar] slim, extra aandacht voor doelgroepen die een minder sportief kapitaal hebben. Echter in de begroting 2019-2020 is besloten dat de bestaande voorzieningen in stand worden gelaten, waardoor er voor de uitbreiding van 2021 er minder middelen beschikbaar zijn.

01:20:31

Voorzitter : Uw laatste zin graag.

01:20:33

De heer Atema : Laatste zin?

01:20:34

Voorzitter : Uw laatste zin graag.

01:20:36

De heer Atema : Oké. Wij maken ons zorgen over de positie van de middengroepen. We vragen het College of zij bereid is om te onderzoeken naar mogelijkheden om

alleenstaanden met een beperking, chronische aandoeningen enzovoort, die een midden inkomen hebben, financieel tegemoet te komen om te kunnen sporten. Graag een reactie.

01:20:54

Voorzitter : Dank u wel. De heer Rebergen.

01:20:58

De heer Rebergen : Dank u wel, Voorzitter. In de huidige economische situatie vraagt het programma Werk en Inkomen nog meer aandacht van ons dan normaal. De gemeente Groningen wil haar verantwoordelijkheid nemen voor de arbeidsmarkt. Zoals de heer Nieuwenhuijsen ook al aangaf, worden kwetsbare inwoners direct geraakt. Het hebben van werk of arbeid is van belang voor onze inwoners. Ik ben zelf een aantal jaar als consultant Werk en Inkomen en werkgeversadviseur werkzaam geweest en heb daarin zelf ook ervaren dat het hebben van werk meer is dan het verkrijgen van een zelfstandig inkomen en daarmee economische zelfstandigheid als het om betaald werk gaat. Maar het hebben van werk is ook van invloed op gezondheid, sociale contacten en ontwikkeling. Dat heb ik ook gezien met werkzoekenden die ik op een werk hebben kunnen plaatsen. Daarnaast is betaald werk ook een belangrijk middel in het tegengaan van armoede. Het is daarom goed te lezen dat het College inzet op meer matches op de arbeidsmarkt, zowel kwantitatief als kwalitatief en een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt.

01:21:53

Voorzitter : De heer Koks heeft een vraag voor u.

01:21:55

De heer Koks : Uw onderstreping van het belang van het hebben van betaald werk, daar staan wij volledig achter. Bent u het daarmee ook eens dat er volgend jaar meer basisbanen moeten worden gerealiseerd? Vanwege met name die redenen die u nu zelf aangeeft.

01:22:11

De heer Rebergen : Volgens mij heeft ook de heer Nieuwenhuijsen een goed antwoord gegeven op die vraag. Uiteindelijk zijn wij er wel voor om genoeg plekken te hebben voor mensen die dat nodig hebben. Aan de andere kant zetten wij natuurlijk liever in op regulier wer, maar er is een groep die dat niet redt. We moeten kijken wat we kunnen doen. Dat doen we door het werkprogramma maar ook door middel van de basisbanen. Als blijkt dat daar nog meer voor nodig is, dan zullen we daar in de toekomst naar moeten kijken, maar laten we eerst aan de slag gaan met wat we bezig zijn.

01:22:37

Voorzitter : De heer Koks nog.

01:22:39

De heer Koks : Maar uw eigen coalitieakkoord streeft naar vijfhonderd basisbanen, en nu zegt u dat u eerst wil onderzoeken of er nog meer nodig zijn. Was dat coalitieakkoord op drijfzand gebouwd of zo? Moet ik dat zo zien?

01:22:50

De heer Rebergen : Volgens mij zei ik dat niet. Volgens mij zei ik: "Laten we nu eerst van start gaan met de afspraken die we hebben gemaakt". En laten we van daaruit kijken of we willen opbouwen naar die vijfhonderd. Door middel van het werkprogramma helpen we

werkzoekenden die ondersteuning nodig hebben. Scholings- en omscholingstraject, maakt daarvan een belangrijk onderdeel uit. Samenwerking met mbo en andere onderwijs- en kennisinstellingen, is nog relevanter nu bepaalde sectoren harder worden geraakt dan anderen. Omscholing zou wel eens belangrijk kunnen worden als sectoren zoals de horeca, toerisme en vrijetijdsbesteding blijvend zullen veranderen. Jongeren moeten we, daar waar mogelijk, in samenwerking met onze maatschappelijke en economische partners voorbereiden op deze verandering. Extra inzetten op contacten met bedrijven is in deze komende tijd van belang. Contact gaat altijd vooraf aan samenwerking. De samenwerking van Werk en Inkomen met economische zaken en het sluiten van partnerschappen met werkgevers, zijn daarom van groot belang. De ambitie om honderd projecten te ondersteunen en driehonderd bedrijven te laten participeren in de door de gemeente opgezette activiteiten, kunnen we toejuichen. Inzetten op werk en inkomen is dus niet alleen een nationale zaak, dat vinden we ook terug in de begroting van de gemeente Groningen. Wel een vraag over de samenwerking met werkgevers en de participatie van bedrijven: in hoeverre dat onder druk komt te staan als gevolg van de corona? Ondanks de inzet op begeleiding naar werk, verwachten we wel de gevolgen van de huidige situatie te zien. Het aantal bijstandsuitkeringen zal, net als het aantal mensen dat schuldhulpverlening nodig heeft, stijgen. We zijn dan ook positief over de inzet van extra middelen op de schuldhulpverlening. Het belang daarvan werd net ook al door de heer Nieuwenhuijsen aangegeven. In het vragenuur van vorige week gaf de wethouder al aan dat er wordt gekeken naar een verbetering in de schuldhulpverlening. De heer De Haan noemde net ook al het Zweeds model waarvan we destijds de Motie mede hebben ingediend. We zijn erg benieuwd naar de brief die we hierover zullen ontvangen, als toezegging op de vraag van vorige week. Kijkend naar de begroting, dan zagen we dat-

01:24:43

Voorzitter : De heer Koks.

01:24:45

De heer Koks : Versterking van de schuldhulpverlening is natuurlijk een goede zaak, maar bent u ook niet met ons van mening dat aan de andere kant het versterken van inkomensposities van mensen juist de grootste bijdrage levert aan de armoedebestrijding? Bent u in het licht daarvan ook niet voorstander voor het verhogen van allerlei ondersteuningsmaatregelen voor mensen die in armoede zitten?

01:25:07

De heer Rebergen : Ik kom meteen nog op het armoedebeleid waarvan wij ook zeggen: "We willen meer preventief gaan werken dan armoedeverlichting". Maar daar zal ik ook een kanttekening bij plaatsen zo. Kijkend naar de begroting, dan zagen we bij de toelichting op intensiveringsmiddelen dat nu is aangegeven dat de druk ligt bij schuldhulpverlening door de complexiteit van de dossiers. En dat er middelen worden ingezet voor samenwerking tussen GKB en WIJ. De vraag die we daarbij hebben, is dat we graag van het College horen hoe deze samenwerking de druk die ontstaat door de complexiteit van dossiers, zal wegnemen. Voorzitter, het armoedebeleid is de afgelopen tijd al vaker onderwerp van gesprek geweest en daar zullen we het in de komende tijd ook zeker nog over hebben. Met het ontwikkelplan "Toekomst met perspectief" is een nieuwe richting aan het armoedebeleid gegeven. De aanpak van generatiearmoede voorkomen in plaats van genezen en inzetten op structureel

effect van beleid. Daar staan we nog steeds achter. Maar zoals wij eerder al besproken hebben, is dit niet de tijd voor een harde overgang van oud naar nieuw beleid. We willen nu ruimte houden voor armoedeverlichting. Dat betekent helaas wel dat de invoering van het nieuw beleid nu nog meer tijd gaat kosten. Maar dat is de afweging die we nu gezamenlijk hebben gemaakt.

01:26:16

Voorzitter : De heer Koks.

01:26:19

De heer Koks : Ja, ik had op een antwoord gehoopt op mijn vraag. Ik zal hem nog even herhalen: Nibud constateert dat uitkeringen domweg te laag zijn om het hoofd een beetje redelijk boven water te houden. Wat kan er volgens u aan gedaan worden om dat soort gaten in ons systeem te laten repareren?

01:26:39

De heer Rebergen : Volgens mij weet de heer Koks dat wij zowel de Motie voor het verhogen van een bijstandsuitkering als de Motie voor het verhogen van het minimumloon hebben gesteund. Dan over welzijn. Voorzitter, wat betreft het programma "Welzijn, Gezondheid en Zorg", hebben we nog maar eens een compliment voor de opbouw van dit programma. De verdeling tussen sociaal klimaat met daarin onder andere aandacht voor samenredzaamheid, het positief opgroeien en de basisondersteuning en passende ondersteuning in zorg met daarin de individuele voorzieningen, is herkenbaar. Ook in het licht van de transformatie. Door in te zetten op een samenleving met een sterk sociale basis, de beschikbaarheid van basisvoorzieningen en ondersteuning in het alledaagse, kunnen we een beroep op geïnitieerde hulp verminderen. Het is daarom goed dat het College volop blijft inzetten op transformatie van de zorg. De GON is voor een groot deel nog beziggeweest met borgen en continueren van wat er was. Het wordt naar de toekomst toe zaken om een impuls te geven aan de transformatie naar het voorliggend veld . Een goede verbinding tussen GON, WIJ-teams, gebiedsteams en alles wat wijken en dorpen biedt, zoals scholen verenigingen en kerken, is daarbij van groot belang. Ook wat betreft de effecten van corona: meer kwetsbaarheid van jongeren, jeugd, gezinssituaties, is samenwerking tussen deze partijen en andere partijen van groot belang.

01:27:53

Voorzitter : U heeft nog één minuut. Dank u wel.

01:27:56

De heer Rebergen : Natuurlijk zijn er in de transformatie ook al wel stappen gezet. We zijn bijvoorbeeld positief over de ondersteuning jeugd en gezin op school als in WIJ, waar WIJ ondersteuning georganiseerd hebben die aansluit op de leefwereld van de jongeren. Het extra budget dat nodig is, is wat ons betreft daarom goed besteed. Een vraag over de indicatoren ondersteuning voorzieningen. Die indicatoren blijven nog achter bij de beoogde score. Hoe duidt het College dat? Dan over sport: over de Blaashal is al voldoende gezegd. Er zal een onderzoek plaatsvinden naar een volwaardige sporthal. Ook goed te noemen is de ontwikkelingen van Kardinge. Dus Kardinge is ook een belangrijk item. Voor 2021 wordt extra geld uitgetrokken voor de verdere planontwikkeling van Kardinge. Over de energielasten-

01:28:42

Voorzitter : Meneer De Haan wilt u graag een korte vraag stellen. Heel kort.

01:28:45

De heer De Haan : Ja Voorzitter, heel kort. Ja, dank u wel. U noemt een aantal mooie punten op het gebied van sport. Ik was benieuwd of u ook de brief van de Sportkoepel had gelezen en wat u vindt van het voorstel van de Sportkoepel? En over wat mijn partij hier net ook gebracht heeft, om de trainingsveldkortingen uit te stellen met een jaar?

01:29:03

Voorzitter : Ter afronding.

01:29:05

De heer Rebergen : [onhoorbaar] Voorzitter. Ja, ik heb zeker het voorstel van de Sportkoepel ook gelezen. Ze doen een aantal tegenvoorstellen die ik ook niet direct kan wegen. We hebben natuurlijk niet voor niets die trainingsveldkorting ook al eerder verlengd. Op zich staan we er positief tegenover, maar we zullen wel een dekking moeten vinden in de begroting hiervoor.

01:29:31

Voorzitter : Laatste zin.

01:29:32

De heer Rebergen : Als laatste dan: het percentage voortijdig schoolverlaters. Dat zult u ook van belang vinden. Wat ons betreft is die iets achtergebleven bij wat beoogd is. Wat ons betreft mag daar dan ook een onsje bij en we zagen dat er extra ingezet wordt op leerplicht, om dat ook op te vangen. De allerlaatste zin is: vandaag is het dankdag voor gewas en arbeid volgens de christelijke traditie. En wij denken dat we dankbaar mogen zijn met de begroting die voorligt. Tot zover.

01:30:01

Voorzitter : Dank u wel. Dat is mooi: een laatste zin en een allerlaatste zin. Wie mag ik het woord geven? De heer Duit.

01:30:07

De heer Duit: Ja dank u wel, Voorzitter. Door jaren van korten en wederom uitgestelde herijking van het Gemeentefonds, doen we ons inziens als gemeente op vele vlakken het minimale. In onze speurtocht in de begroting kwamen we dan ook zeer weinig zaken tegen waarvan we zeiden: "Dat moet en kan ook vooral echt anders. Daar kunnen we op bezuinigen en daar mag, wat ons betreft, het één en ander bij". Uiteraard kwamen we uiteindelijk wel opgaven tegen di, wat ons betreft, echt anders moeten, waarvan drie in deze commissie en één waarvoor wij een inspreker hadden. Financiële dekking is namelijk een zeer ingewikkelde opgave. We kunnen ons dan ook goed voorstellen dat het voor het College ook een zeer lastige opgave was. Goed, algemeen probleem bij deze begroting - zoals ook eerder aangehaald - is dat we de gevolgen van corona absoluut niet kunnen overzien. Dat geldt ook specifiek voor het programma Werk en Inkomen. Wat we wel kunnen overzien is dat het inbreuk gaat hebben op dit programma en dat de kans aanzienlijk is dat meer mensen in armoede terechtkomen. De vraag is vooral: hoe het College die gegevens rijmt met lagere uitgaves op het programma? Hoopt het College dat het Rijk een substantiële bijdrage gaat doen die dekkend zal zijn? Het kan helaas niet anders dan dat de

armoede gaat groeien. Dat moeten we voor zijn, want anders wordt het dweilen met de kraan open. Ter voorbeeld-

01:31:21

Voorzitter : De heer Nieuwenhuijsen.

01:31:24

De heer Nieuwenhuijsen: Dank Voorzitter. Een korte vraag aan Student en Stad. U geeft aan: hoe valt dat te rijmen met het feit dat we mogelijk meer mensen in armoede hebben en dat het armoedebudget daar onvoldoende in mee stijgt? Anderzijds is het zo dat de regeling die we hebben, daar hebben mensen recht op. Dat spreken we ook zo af. Dus kan het zo zijn dat het wel meegroeit in de praktijk. Dus dan zou het geen groot probleem hoeven zijn. Hoe ziet u dat?

01:31:56

De heer Duit: Als dit volledig zo is en als dit één op één meegroeit, dan is dat natuurlijk geweldig. Maar daarom horen wij ook graag de visie van het College daarop. Goed Voorzitter, nog een korte opmerking over de kenniseconomie. Wij zijn blij met de blijvende inzet op het vestigingsklimaat. Cultuur: want ook binnen de cultuur is de vraag wat de impact van de coronacrisis gaat zijn. De Cultuurnota is inmiddels vastgesteld, of zo goed als vastgesteld moet ik zeggen, enkele pijnpunten worden nog aangepakt. Maar het feit blijft dat cultuur een flinke, zo niet misschien wel de hardste klap heeft gehad. Daarom zijn we benieuwd naar het volgende: wanneer we de randvoorwaarden van de coronacrisis en cultuur met elkaar proberen te rijmen, dan zijn er ook mogelijkheden. Inzetten op meer cultuur buiten, in het zicht. Geef culturele instellingen de mogelijkheid om in de stad meer tentoonstellingen en kleinschalige optredens te organiseren. Denk hierbij aan de tijdelijke tentoonstellingen op gepaste afstand in het Noorderplantsoen. Bijvangst daarbij is dat meer mensen met cultuur in aanraking komen. En dan ga ik een klein bruggetje maken naar onderwijs, want op dit moment neemt negenenzestig procent van de scholen deel aan de Rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Ik zie dat ik een interruptie heb, Voorzitter. Dus misschien moet ik die eerst even doen.

01:33:06

Voorzitter : De heer de Haan.

01:33:07

De heer De Haan : Ja dank u wel, Voorzitter. Op zich een mooie voorstelling van Student en Stad om te kijken naar cultuur in de buitenlucht, maar ik ben wel benieuwd hoe Student en Stad dat ziet in het hele kader toch van de hele crisis. We zien nu juist dat het Kabinet die doorstroomlocaties allemaal wilt voorkomen. Sportverenigingen moeten bijvoorbeeld ook dicht, ondanks dat die ook in de buitensport zich bewegen juist omdat er veel verkeer omtrent is. Hoe ziet de partij van Student en Stad het voor zich?

01:33:35

De heer Duit: Kijk, als we ons allemaal aan de maatregelen hadden gehouden die al golden, dan hadden we misschien niet eens een golf als deze gehad. Dus dan is het nog maar de vraag of je met de huidige maatregelen een nog verdere inperking nodig had gehad. En onder die omstandigheden had het gekund. De vraag is: onder welke omstandigheden

moeten we dit daadwerkelijk willen? Maar als de mogelijkheid zich voordoet, kan ik me voorstellen dat wij hiermee een handreiking doen aan de cultuursector. Goed.

01:34:02

Voorzitter : De heer Koks.

01:34:05

De heer Koks : Hoor ik nu Student en Stad zeggen: "We gaan wat lichtjes om met de maatregelen die afgekondigd zijn"? Of vergis ik me nu daarin?

01:34:11

De heer Duit: Zo zou ik mijn woorden absoluut niet willen interpreteren, Voorzitter. Absoluut niet! Goed, dan even terugkomen op scholing.

01:34:18

Voorzitter : De heer Rebergen.

01:34:22

De heer Rebergen : Mijn vraag ging over scholen. Dus dan kunt u daar zometeen rustig mee verder. U geeft aan van: we zouden in de buiten ook wat culturele dingen moeten organiseren zodat mensen daarmee in aanraking komen, even vrij vertaald. Wij zagen dat het College mogelijkheden wil onderzoeken voor een naschools cultureel programma. Ziet u daar ook mogelijkheden om die verbinding daarin dan aan te leggen?

01:34:49

De heer Duit: Dat is grappig. Ik wil net beginnen over Cultuureducatie met Kwaliteit. Dat raakt enorm aan elkaar. Beoogd voor 2020 is namelijk dat negentig procent mee gaat doen aan Cultuureducatie met Kwaliteit. Voor het aankomende jaar is dat omlaaggeschroefd naar tachtig procent. Het frappante is dat de inzet op Cultuureducatie met Kwaliteit, de gemeente relatief weinig kost en ook scholen het nagenoeg niets kost om hieraan mee te doen. Want het gaat om een Rijkssubsidie die zonder belemmering door scholen aangevraagd kan worden. We vragen ons daarom af waarom er zo laag is ingezet en waarom het resultaat ook zo laag is bij Cultuureducatie met Kwaliteit? Ik zie de wethouder vragend kijken. Dan over onderwijs zelf: we zijn blij met het programma Gelijke Kansen in het onderwijs en met het feit dat we, wat betreft het basisonderwijs, boven het landelijk gemiddelde liggen. Dat zegt namelijk dat we op de goede weg zijn. Die gelijke kansen roepen voor ons echter ook een andere vraag op. We hebben namelijk de innovatiemiddelen onderwijs, waar we in de vorige begroting een voorbeslag op hebben genomen. Want naast dat we een lans breken voor onze eigen inwoners, willen we ook een lans breken voor de stad die Groningen wil zijn. Een onderdeel van de stad die we willen zijn is Shelter City. Een project dat per 2021 geschrapt dreigt te worden. Vorig jaar hebben wij hier al een Motie over ingediend, en die kunt u uiteraard wederom dit jaar terug verwachten.

01:36:17

Voorzitter : De heer Koks.

01:36:18

De heer Koks : Ik hoorde u zeggen over die innovatiemiddelen, maar die begrijp ik niet helemaal. Bedoelt u daarmee dat het u niet helder is waar de innovatiemiddelen aan besteed zijn en wat de resultaten daarvan zijn? Ik begreep die zin niet.

01:36:29

De heer Duit: Jawel Voorzitter, maar onderdeel van die innovatiemiddelen is Shelter City. Dat wordt op dit moment geschrapt en dat zien wij het liefste niet gebeuren.

01:36:36

Voorzitter : U hebt nog ruim één minuut.

01:36:38

Voorzitter : Dan ga ik nog even beginnen sport. Ik denk als u de afgelopen jaren gekeken heeft naar onze woordvoeringen, het duidelijk is dat sport voor ons belangrijk is. Zowel qua opgroeien, gezond oud worden, cognitieve ontwikkeling, tegen je verlies leren kunnen als sociale ontwikkeling en bovenal vooral veel plezier. Desalniettemin blijft er krapte in de sport, vooral waar het gaat om binnensportfaciliteiten. Gelukkig zijn we aan het bouwen en de vraag is echter of dat de krapte afdoende gaat verlichten? Het antwoord weten we eigenlijk wel, dat is namelijk: "Nee". Vooral in het licht van de twee nieuwe sporturen per week van de Rijksoverheid. Wat ons betreft moet daar wel een mogelijkheid voor zijn. Er wordt gewerkt aan een visie, maar wat ons betreft kunnen we nu al aan de slag. Als we kijken naar de financië, dan zien we dat het College in durft te boeten op het weerstandsvermogen. Wat ons betreft, mogen we in tijden van crisis - waarvoor het weerstandsvermogen bedoeld is - ervoor zorgen dat mensen zo gelukkig en gezond - en groen laat ik in deze context maar even weg - uit de laagconjunctuur komen. Daarom Voorzitter, zien wij een incidentele uitgaven aan een extra sporthal in Groningen als een heel goed plan voor 2021 en mag dat wat ons betreft gewoon in de begroting bijgeschoven worden. Dan Voorzitter als afsluiter, wij zijn net als de heer Nieuwenhuijsen - als ik het goed zeg - benieuwd naar hoe het College aankijkt tegen de korting op de stedenbanden. Tevens in het licht van het inboeten op het weerstandsvermogen. Dank u wel.

01:38:02

Voorzitter : Dank u wel. Mevrouw Menger.

01:38:07

Mevrouw Menger : Ja dank u wel, Voorzitter. We bespreken vandaag de aanbiedingsbrieven in zake de begroting 2020. An sich ziet het er gedegen en overzichtelijk uit. Het wekt het vertrouwen dat dit College weet waar we op financieel gebied mee bezig zijn en wat er op stapel ligt. En lijkt zich terdege ook bewust van de onzekerheid met betrekking tot wat corona ons momenteel brengt. Ook voor in de verdere nabije toekomst, op financieel en sociaal vlak. Dat is mooi en nogmaals: dat geeft vertrouwen. Tegelijkertijd is het wel zo dat we deze programma's bespreken. Wat onze fractie betreft, zijn dat de schakels in de fundamentele keten. Je zou het kunnen zien als een veredelde voedselketen waarbij de vraag rijst: vindt er een eerlijke verdeling plaats of is het vrijwel onmogelijk? Wie zit waar aan tafel en hoeveel wordt er opgeschept per bord? Met andere woorden: hoe hanteer je een afwegingskader en wat geef je prioriteit? Immers, het gaat om fundamentele thema's. Met betrekking tot het programma Werk en Inkomen, maakt 100% zich serieus zorgen. Ondanks de ambitieuze plannen die het College presenteert en voornemens is uit te voeren, kampen we met de realiteit dat de gemeente Groningen de hoogste aantal bijstandsgerechtigden kent en dat ze alleen maar toenemen. We behoren tot de top drie van gemeenten met de meeste armoede. Dat baart ons echt grote zorgen. Gelukkig is het College zich hier wel van bewust en zet zich ook ambitieus in om zoveel mogelijk mensen uit

de bijstand te krijgen. Wat wij eigenlijk willen is dat het College er nog veel ambitieuzer mee bezig gaat. Dus voorkomt dat mensen die nu dreigen werkzoekenden te worden door de corona, bijstandsgerechtigden worden. Want dat betekent dat de mensen die nu bijstandsgerechtigden zijn en een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, nog op verdere afstand worden gezet. Nogmaals: het College wilt wel maar is naar de mening van 100% gewoon nog te behoudend. Onlangs was er-

01:40:20

De heer Loopstra : Voorzitter.

01:40:22

Voorzitter : De heer Loopstra.

01:40:24

De heer Loopstra : Ik heb een vraag over wat mevrouw Menger nu net zegt. Dan zou ik graag willen weten wat voor instrumenten heeft het College om meer vaart te maken?

01:40:34

Mevrouw Menger : Wij denken het volgende: afgelopen vrijdag is in het nieuws geweest over de gemeente Breda - waar in de horeca enorme klappen vallen - die tijdelijk honderd werknemers aan de thuiszorg levert in samenwerking met de ondernemers en met de organisaties van thuiszorg en woonzorg. Die slaan de handen in één. Wij denken dat dat op zich een mooi voorbeeld zal zijn om dat ook hier in de gemeente Groningen te doen. Daarmee wil ik niet zeggen dat het meteen is opgelost en dat deze mensen niet in de bijstand komen, maar ze blijven in ieder geval wel in het werkritme. Wij denken dat dat een voorbeeld zou kunnen zijn. Een instrument zou kunnen zijn om daarmee aan de slag te gaan. Dat hoeft niet alleen maar in de zorg, dat zou je ook op andere vlakken kunnen doen.

01:41:29

Voorzitter : Mevrouw Van Doesen.

01:41:31

Mevrouw Van Doesen: Ja Voorzitter, dank u wel. Ik heb daar nog een vraag over. Deze mensen zijn bijna allemaal bekend bij het UWV en nog niet bij de gemeente. Vindt u niet dat u dan een oproep doet aan het UWV om daar heel goed samen met de werkgevers actie in te ondernemen?

01:41:51

Mevrouw Menger : U bedoelt of ik vind dat het UWV dat zou moeten doen? Dat dat een oproep-

01:41:55

Mevrouw Van Doesen: Ja.

01:41:56

Mevrouw Menger : Zeker. Dat is het voorportaal voordat mensen bij de gemeente komen. Absoluut. Ben ik helemaal met u eens. Wij kunnen het -

01:42:06

Voorzitter : De heer Atema.

01:42:07

De heer Atema : Ik begrijp dat u het UWV wilt stimuleren in wat ze nu bijvoorbeeld doen met Werk naar Werk. Dat is een goed idee, maar dat is natuurlijk niet gericht op dit College. Nu hebben wij bijvoorbeeld een doorkijkje gekregen in het armoedebeleid voor 2021. Staan er dan op het lijstje maatregelen die extra genomen moeten worden om het College extra aan te sporen? Mist u daar nog dingen in dan?

01:42:36

Mevrouw Menger : Niet direct. Nogmaals: mijn fractie is van mening dat het College echt heel welwillend is. Als wij het programma lezen, dan ziet het er ook goed uit. We hebben te maken met een hele vreemde situatie op dit moment. Uiteraard willen wij en zijn wij een groot voorstander dat het armoedebeleid goed wordt uitgevoerd. Wij zijn van mening dat het College zich daar op op zich goed mee bezighoudt. Het is wel een zorg, een grote zorg. Absoluut. Dat ben ik met u eens. Ik ga even verder met mijn woordvoering. Dat het College zich richt op de basisbanen, kunnen wij alleen maar toejuichen. Daarbij willen wij wel aanmerken - het College en de wethouder heeft dit ook duidelijk aangegeven in een sessie onlangs - dat het College zich richt op de samenwerkingsverbanden, scholing- en omscholingstrajecten. Wat ons betreft is dat absoluut onmisbaar en moet dat ten volle benut worden en zo snel mogelijk worden ingezet. In het verlengde van Werk & Inkomen, het thema schuldhulpverlening. Ja, dat is ook een grote zorg. De indicatoren - of althans zoals wij het geïnterpreteerd hebben - spreken van 2019-2020 over meer dan tweeduizend mensen. Voor 2021 moet de toename flink naar boven worden bijgesteld. Dat heeft uiteraard ook te maken met de corona waar we mee dealen. Ja, onze vraag is wel: hoe gaat de gemeente dit precies aanpakken? Want wij weten dat er een aantal burgerinitiatieven zijn - zoals in De Hoogte overigens - die zich richten op de inwoners. Wat ons betreft: ondersteun en faciliteer daar waar nodig is en investeer volop in het welbevinden. Het uiteindelijk rendement zal kostenbesparend blijken, en dat moet wat ons betreft het gewenste eindresultaat zijn. Met betrekking tot de economie-

01:44:44

Voorzitter : U hebt nog één minuut.

01:44:48

Mevrouw Menger : -en werkgelegenheid. Wij zeggen: "Richt je op de lokale economie". Probeer qua aanbestedingen dat meer hier in de gemeente en in de regio te doen dan dat je het uitbesteed aan grote partijen elders in het land. Nogmaals: ondersteun en blijf stimuleren daar waar nodig is. Gelukkig vindt het College dat ook belangrijk en wij vinden het inzetten op duidelijke informatievoorziening en korte lijntjes belangrijk. Het ondernemersloket vinden wij een hele goede voorziening. Zorg ook dat dat behouden blijft. Groningen heeft enorm veel potentie. Benut slim. Het durfkapitaal. Met andere woorden: ondersteun ondernemers die risico durven te nemen gedurende een bepaalde looptijd.

01:45:36

Voorzitter : Een laatste zin.

01:45:37

Mevrouw Menger : Een laatste zin. Qua sport kunnen wij ons volledig aansluiten bij de woordvoering van het CDA. Wij willen nog wel met betrekking tot bewegen dat het College

kijkt naar mogelijkheden om capaciteit. Wij pleiten voor capaciteit voor thuis sport. Zeker gezien de corona momenteel. Mensen kunnen nog wel naar de sportschool, maar dat is niet meer voor iedereen toegankelijk. Wij willen kijken of er mogelijkheid-

01:46:05

Voorzitter : Uw laatste zin wordt wel onaanvaardbaar lang, mevrouw Menger.

01:46:09

Mevrouw Menger : -of er een initiatief mogelijk is. Dank u wel, Voorzitter.

01:46:12

Voorzitter : Ja, dank u wel. De heer Loopstra.

01:46:16

De heer Loopstra : Dank u Voorzitter. Ik doe ook de woordvoering voor mijn collega's Boogaard en van der Weele over zorg en onderwijs. Ikzelf doe dan werk en inkomen. Ik wou beginnen met onderwijs, want daar waren best verheugende zaken. Wat betreft het onderwijs en de aandacht voor segregatie als het gaat om huisvesting - waar het College nu mee bezig is - juichen we toe. De verlengde schooldag juichen we toe. Alleen ja, onze partij is ook al tien jaar bezig - of al wel langer - met die scheiding tussen arm en rijk in de stad wat betreft onderwijs. Dat toch de hoogopgeleiden hun kinderen naar een andere school sturen dan de mensen die lager opgeleid dan wel kwetsbaar zijn. Er is ook een artikel geweest in de Volkskrant die dit weer onderschrijft en dat baart ons toch wel grote zorgen. Wij willen graag van het College weten hoe men daarover denkt en wat men daaraan denkt verder te doen? Want dat is een strijd die we niet willen opgeven. De heer Koks noemde het ook al-

01:47:20

Voorzitter : De heer Koks steekt ook meteen zijn vinger op.

01:47:26

De heer Koks : Ja, even [onhoorbaar] wel hetzelfde.

01:47:28

De heer Loopstra : Ja, door corona en natuurlijk door het thuis onderwijs, is dit nog allemaal verergerd. Mijn zoon werkt zelf bij Het Kompas in Leuvenborg. Ik heb het hem gevraagd en hij geeft ook aan dat kinderen van kwetsbare ouders een ongelofelijke achterstand verder opgelopen hebben in het voorjaar en dat dreigt nu natuurlijk ook weer als scholen mogelijk weer dichtgaan. Daar moeten we met z'n allen wat aan doen. Dus ook daarin de vraag - en die de heer Koks ook heeft gesteld - om daarmee aan de slag te gaan.

01:47:55

Voorzitter : Mevrouw van Doesen ook nog.

01:47:57

Mevrouw Van Doesen: Ja dank u wel, Voorzitter. Ik wou nog vragen: zijn jullie dan voor schoolgrenzen?

01:48:05

De heer Loopstra : Nee. Dat zie je in Amerika dat ze daar op postcode mogen gaan kiezen en dat ze daar dan allemaal wijken met lege huizen hebben. Dus helemaal niet. Het is moeilijk. We hebben toch vrijheid van onderwijs. Dat is een grondrecht. Doordat je goede schoolgebouwen gaat bouwen, heb je kans dat je toch wel wat meer integratie kunt krijgen

in plaats van die segregatie. Er zijn vast nog een heleboel andere instrumenten om te zorgen dat kinderen weer van alle geledingen naar eenzelfde school gaan, zoals het in de dorpen ook gewoon is.

01:48:43

Voorzitter : De heer de Haan.

01:48:44

De heer De Haan : Ja Voorzitter, dank u wel. Ik dacht: ik zeg er eerst niks over, maar de heer Koks begon erover en de heer Loopstra nu ook, over de achterstanden die alleen maar zijn toegenomen door de coronacrisis. Ik ben natuurlijk zelf ook leerkracht en het is een beetje anekdotisch, maar ik wil een beetje-

01:48:59

De heer Loopstra : Dat is geen vraag, Voorzitter, dat is een woordvoering.

01:49:03

De heer De Haan : Nee, ik kom tot de vraag. Maar ik merk een hele negatieve teneur. Je ziet juist ook heel veel kinderen die juist uit de achterstandsgezinnen komen, ook ervan profiteren doordat ouders veel beter op de hoogte zijn wat kinderen nu leren. Dat kinderen veel zelfstandiger zijn geworden. Dus is de Partij van de Arbeid het met mij eens dat het niet alleen maar kommer en kwel is maar dat het juist ook wel mooie dingen heeft gebracht?

01:49:23

De heer Loopstra : Dat is goed om te horen wat u zegt. Natuurlijk, bij alle tegenspoed die we momenteel hebben, zitten ook best mooie dingen.

01:49:32

Voorzitter : Ik denk dat dit debatje [onhoorbaar]

01:49:36

De heer Loopstra : [onhoorbaar]

01:49:37

Voorzitter : Gaat u verder.

01:49:37

De heer Loopstra : Wij hebben wat vragen op onderwijsgebied. Wat doen we met die kinderen met corona? De heer Koks heeft die ook al gesteld. Moeten wij buitenschoolse initiatieven vanuit de sector gaan ondersteunen, vragen wij het College. En ook -waar de heer Koks het ook al over heeft gehad - die zomeractiviteiten voor kinderen. Dat sloeg erg aan. Kan dat structureel worden? Hij had zelf ideeën over de kerst. Die vraag willen wij ook medestellen, want daar kunnen wij ook wel achterstaan. Gaan we nu naar werk en inkomen. Wat ons natuurlijk-

01:50:09

Voorzitter : De heer Rebergen.

01:50:12

De heer Rebergen : Ja dank u wel, Voorzitter. Ik hoor de heer Loopstra een aantal dingen zeggen als gevolg van corona waar aandacht voor moet zijn. Waar ik hem nog niet over hoor

is over de geestelijke impact die corona heeft op kinderen, leerkrachten en ouders. En of we daar wat mee zouden moeten doen?

01:50:29

De heer Loopstra : Ja, dat bedoelde ik ook met die achterstand. Het gaat niet alleen om een leerachterstand, het gaat om veel meer dingen die u ook heeft benoemd en dat onderschrijf ik gewoon. Als we kijken naar werk en inkomen, dan is natuurlijk zo dat ook nu een nieuwe groep mensen werkloos dreigt te worden of werkloos is geworden. Dat is een groep van ZZP'ers: mensen die een hele goede boterham verdienen en plotseling van de ene dag op de andere geen inkomsten meer genereren. Vast een heleboel dure lasten hebben en die zitten in de problemen. Mijn vraag aan het College: heeft het College die groep ook in beeld? Want dat is een groep die momenteel worstelt met het bestaan, ondanks het feit dat die niet behoort tot een groep kwetsbaren die wij natuurlijk in de stad al veel hebben. Het is een nieuwe groep en heeft het College die in kaart? Wat betreft de-

01:51:24

Voorzitter : De heer Koks.

01:51:26

De heer Koks : Over die ZZP'ers: u weet net zo goed als ik dat de inkomens van ZZP'ers heel erg kunnen verschillen. Dat er ZZP'ers zijn die mega bedragen hadden in die goede periode. U vindt dan ook dat dat wel gedifferentieerd aangepakt mag worden neem ik aan?

01:51:42

De heer Loopstra : Aan de ene kant wel, aan de andere kant gaat het erom dat als jij een redelijk modeaal inkomen verdient en plotseling wordt dat nul en je vaste lasten gaan wel door, hebben die mensen net zoveel last van corona dan ook anderen. Dus ja, er is een verschil, maar niet altijd. Dan hebben we natuurlijk de grote groep mensen waar wij het al jaar in jaar uit voor doen. De grote groepen die in de bijstand zitten Wij zijn blij dat het College daar voortvarend mee doorgaat. Wij zien ook dat onze Motie mooi wordt uitgevoerd door het College. Wij zijn ook blij dat in de basisbanen er ondanks corona toch een heleboel geplaatst zijn. Dan wil ik nog even reageren op de heer Koks. Meneer Koks is wat verkeerd voorgelicht door de grote leider, want het zijn niet vijfhonderd maar maximaal vijftig basisbanen waar we naar streven. Als de heer Koks zegt: "Kan het dan niet vijfhonderd worden?". Nee, je moet daar heel secuur naar kijken. Het is een instrument van het College. Participatiewet is een instrument. Vrijwilligerswerk is een instrument. Dus om zomaar te zeggen: "Er zijn zoveel werklozen, we doen er duizend basisbanen bij", ik denk dat u dan het instrument verkeerd gebruikt. Dus je moet zorgvuldig kijken. Daarin geef ik mevrouw Hessels gelijk. Je moet heel zorgvuldig kijken naar voor wie is het geschikt? Het reguliere werk is in principe waar we voor gaan als Partij van de Arbeid en ook als samenleving. Want dat is natuurlijk een CAO loon met pensioen en dergelijke. De basisbaan is fantastisch maar niet zomaar te zeggen vijfhonderd-

01:53:24

Voorzitter : Meneer Loopstra-

01:53:25

De heer Loopstra : -duizend, neen.

01:53:26

Voorzitter : -u lokt een debat uit, maar u hebt nog maar één minuut. De heer Koks.

01:53:31

De heer Koks : Maar Voorzitter, als het Coalitieakkoord door de heer Loopstra als grote leider wordt geëfficeerd, dan ben ik het daarmee eens. Want daarin staat letterlijk vijfhonderd basisbanen in deze Collegeperiode.

01:53:43

De heer Loopstra : Nee.

01:53:43

De heer Koks : Ik zal een kopietje maken.

01:53:48

Voorzitter : Meneer Loopstra, gaat u verder en rond u af alsjeblieft.

01:53:51

De heer Loopstra : Wij maken ons als Partij van de Arbeid ernstig zorgen over de positie van de statushouders in onze gemeentelijke samenleving. Wat is hun achtergrond? Hoe gaat het met die participatie? We hebben ons vier jaar geleden druk gemaakt over die huisvesting. Dat is nu redelijk op orde heb ik het idee. Maar wat betreft het toeleiding naar werk en dergelijke, maken we ons grote zorgen. Wij willen graag van het College daarover toch een beter beeld krijgen. Er staat een klein stukje in over de begroting. We willen graag een beter beeld krijgen. Dus wij willen graag vragen aan het College om daar aandacht aan te besteden. Ik wil nog even naar zorg, kan dat nog Voorzitter?

01:54:25

Voorzitter : Nee, dat kan niet meer. U zit echt op acht minuten.

01:54:27

De heer Loopstra : Maar ik ben zoveel geïnterrupteerd Voorzitter.

01:54:30

Voorzitter : Ja, maar dat gaat van uw eigen tijd af. De heer Kaercher.

01:54:36

De heer Kaercher : Voorzitter, dank u wel. Ik begin even bij het programma drie en dan werk ik naar zes toe en dan als laatste doe ik één en twee van mijn collega Bart Onnes die andere verplichtingen heeft vandaag. Voorzitter, binnen het onderwijsprogramma zijn er verschillende projecten waar we als gemeente trots op mogen zijn: het integraal huisvestingsplan, de verlengde schooldag, de onderwijsagenda en betrokkenheid bij de Gelijke Kansenalliantie van het Ministerie van OCW. Allemaal mooie ontwikkelingen binnen het onderwijsprogramma. Ook heeft het College in een maatschappelijke, een coalitie met de onderwijspartners, afspraken gemaakt om segregatie in het onderwijs tegen te gaan en in te zetten op het bevorderen van kansengelijkheid van alle kinderen en jongeren. Dit stimuleren wij natuurlijk van harte. Want minder segregatie betekent meer integratie. Wij vragen ons hierbij wel af hoe het College van plan is dit gaan doen? Iedereen heeft zelf de vrijheid om een school voor zijn of haar kind te kiezen en vrijwillige segregatie ligt dan op de loer. Onze vraag aan het College is dan ook of zij daar voldoende aandacht voor heeft? En zo

ja, of het College dan ook aan kan geven wat zij tegen deze vrijwillige segregatie wilt gaan doen? Ook op het-

01:55:47

Voorzitter : De heer Rebergen heeft een vraag voor u.

01:55:50

De heer Rebergen : Ja dank u wel, Voorzitter. In het akkoord worden ook verschillende voorbeelden genoemd. Eén daarvan is [onhoorbaar] scholen en een andere is het uitgeven van een gezamenlijke folder om juist het aanmeldmoment te uniformeren. Hoe kijkt de heer Kaercher daar tegenaan?

01:56:08

De heer Kaercher : Ja, dat vinden wij goede ontwikkelingen. Alleen als drie verschillende scholen eenzelfde folder gaan maken, dan weet ik niet of dat de vrijwillige segregatie tegengaat. Je kan natuurlijk als ouder ervoor kiezen om je kind naar een school met naam te sturen.

01:56:28

Voorzitter : De heer Rebergen.

01:56:30

De heer Rebergen : De bedoeling daarvan is dat kansrijke ouders niet sneller en daardoor een eerdere keuze hebben voor de school van hun keuze, maar dat het allemaal tegelijkertijd is en dat het daardoor wat meer zou verspreiden.

01:56:48

De heer Kaercher : Oké duidelijk, dan ga ik verder met de woordvoering. Ook op het gebied van talentontwikkeling en passend onderwijs worden flinke stappen gezet en staan er mooie doelen op voor het komend jaar die de euro's dubbel en dwars waard zullen zijn. Beide onderdelen zijn zo ontzettend belangrijk voor een goede basis voor het kind. Wij vinden het dan ook erg mooi om te zien dat het College zich zo keihard inzet voor het onderwijs als dat ze doet, met de beperkte financiële middelen die zij ter beschikking heeft. Wel willen wij hierbij toch nog het volgende vragen, want zeventien komma twee miljoen euro van de achtentwintig komma twee miljoen euro aan lasten, gaat naar onderwijshuisvesting. In onderwijshuisvesting kan je heel veel duur kostende duurzaamheidsmaatregelen stoppen. Dit College een beetje kennende, zal zij daar niet zo snel voor terugdeinzen. Dus is het nu niet mogelijk om toch een beetje zuiniger aan te doen met al die duurzaamheid in die gebouwen, zodat er wat meer overblijft voor kansen en kwaliteitsbewaking en talentontwikkeling?

01:57:48

Voorzitter : De heer Nieuwenhuijsen.

01:57:50

De heer Nieuwenhuijsen: Ja dank, Voorzitter. Zuiniger aan doen? Dat is een interessante formulering van de PVV. Want daarvan zou je kunnen zeggen: juist wanneer je goede duurzame gebouwen neerzet, kun je het zuiniger aan doen met de energierekening. Als je het goed isoleert, als je zorgt dat er goede zonnepanelen liggen, voor groene daken, klimaatadaptatie, noem maar op. Vindt u ook niet? Om maar even met Jan Pieter Loopstra.

01:58:15

De heer Kaercher : Uiteindelijk kan je het dan zuiniger aan doen inderdaad. Alleen op dit moment gaat daar natuurlijk heel veel geld naartoe. Gaat er wel heel veel geld af van de kansen en kwaliteitsbewaking en van de talentontwikkeling van onze kinderen. Wij vinden dat wij daar nu eerst op in moeten zetten en vervolgens op de duurzaamheid. Voorzitter, programma vier. Het fundament voor onze levensloop wordt gelegd tijdens onze jeugd. Zo staat het te lezen in de tekst van de ontwerpbegroting. En zo is het maar net. De jeugd is de belangrijkste tijd in het leven van een mens. Fantastisch dat het College dit onderschrijft. Maar daarom vinden wij het nu zo raar om in de aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting 2021 onder het kopje 'de mens centraal', te lezen dat het College wilt dat in 2030 het percentage kinderen in armoede binnen onze gemeente op het landelijke gemiddelde ligt. Dat is in negen jaar tijd drie komma zes procent minder kinderen in armoede. Van elf komma zeven procent naar acht komma één procent.

01:59:22

Voorzitter : Mevrouw van Doesen.

01:59:23

Mevrouw Van Doesen: Ja Voorzitter, ik wou de heer Kaercher vragen of hij ermee bekend is dat dit opgeschreven is naar aanleiding van een breed gedragen Motie in de gemeenteraad?

01:59:39

De heer Kaercher : Dat weet ik niet. Maar ik kom zometeen op mijn punt wat ik wil maken hiermee. Zoals ik dus al zei: in negen jaar tijd drie komma zes procent minder kinderen in armoede en dus van elf komma zeven procent naar acht komma één procent. In negen jaar tijd. Maar aan de andere kant wilt dit College-

01:59:59

De heer Kaercher: Koploper zijn in de energietransitie en in 2035 CO2-neutraal te zijn, terwijl het landelijke doel om CO2-neutraal te zijn pas in 2050 is. Dat is dus 15 jaar eerder. Dit vinden wij dus zo'n typisch voorbeeld van niet de juiste prioriteiten stellen. Dit college vindt het schijnbaar toelaatbaar om honderden en misschien wel duizenden kinderen in armoede te laten leven om 15 jaar eerder dan eigenlijk zou moeten een doel te behalen.

02:00:33

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

02:00:34

Mevrouw Van Doesen: Dank u wel, Voorzitter. Ja, ik zou de heer Kaercher willen vragen of dat investeren in duurzaamheid ook niet investeren in jeugd is. Jeugd heeft de toekomst en we proberen voor de mensen van morgen de aarde een beetje fatsoenlijk, netjes en leefbaar achter te laten. Ik vind het toch eigenlijk net zo belangrijk als investeren in hun ontwikkeling.

02:00:57

De heer Kaercher: Wij vinden het investeren in de ontwikkeling van kinderen en om kinderen niet in armoede te laten opgroeien net even wat belangrijker. Als we dat eenmaal op orde hebben, dan willen wij best in duurzaamheid investeren, maar wij denken dat we daar nog wel een aantal jaar mee kunnen wachten.

02:01:16

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

02:01:17

Mevrouw Van Doesen: Voorzitter, maar bent u dan niet van mening met mij dat het en en kan zijn en niet of hoeft te zijn? Dat we al een heleboel doen en ontzettend veel investeren in kinderen die in armoede opgroeien en generaties die dat aan elkaar doorgeven?

02:01:35

De heer Kaercher: Ja, natuurlijk, daar wordt ook heel veel aan gedaan en daar zijn wij ook hartstikke blij mee. Alleen wij vinden het streven om over negen jaar pas op het landelijk gemiddelde te zitten en over 14 jaar meer behaald te hebben op het gebied van energietransitie dan zou moeten ... Dan denken wij pak die 15 jaar nu even extra om de armoede bij de kinderen aan te pakken en vervolgens die duurzaamheid aan te pakken.

02:02:02

Voorzitter: Uw punt is duidelijk. De heer Pechler wil ook nog graag, maar dat gaan we niet meer doen, want u hebt nog maar een halve minuut.

02:02:12

De heer Kaercher: Oké, dan ga ik even hier naartoe. Verder hebben wij nog een aantal opmerkingen bij het kopje vluchtelingen en asielzoekers. We zien volgend jaar in de lasten een stijging van 600.000 euro. Dit zou misschien te maken hebben met de nieuwe wet Inburgering die op één juli 2021 ingevoerd wordt en door de gemeente uitgevoerd zou moeten worden. Vraag aan het college: krijgt de gemeente een vergoeding voor het uitvoeren van de nieuwe wet Inburgering per één juli 2021 of moet zij dit uit haar eigen middelen bekostigen? Dan, Voorzitter-

02:02:41

Voorzitter: Uw laatste zin graag.

02:02:42

De heer Kaercher: De laatste zin: wij zien dat het college bij de huisvestingsopgave voor 2021 rekening houdt met 180 te huisvesten statushouders. Dat is een stijging van 23 personen komend jaar, maar gisteren werd bekend dat er in plaats van dit jaar 12.000 statushouders volgend jaar 27.000 statushouders een huis zouden moeten krijgen. Heeft het college hier op geanticipeerd en zo ja, waar wil het college deze meerkosten uit gaan betalen? Dank u wel.

02:03:17

Voorzitter: Ik dank u wel. Wij gaan even kort schorsen. Ik ga de bode vragen om ook eventjes deze zaal te luchten, want het begint hier wel een beetje muf te worden. Ja, het zijn ook verhitte debatten. Maximaal tien minuten, dus neemt u een kopje koffie en komt u dan weer terug.

02:15:22

Voorzitter: Dames en heren, wij gaan verder. Gaat u zitten. Zoals aangekondigd komen de wethouders om de beurt aan het woord en ook komen we om de beurt binnen. Als eerste is het woord aan de heer De Rook en ik ken u een beetje als wijdloper en ik waarschuw u dat we binnen een half uur willen afronden.

02:15:50

De heer De Rook: Nee Voorzitter, ik heb maar een paar vragen gekregen, dus ik denk dat ik dat ruim binnen het kwartier kan beantwoorden.

02:15:57

Voorzitter: Zo ken ik u dan ook wel weer.

02:16:00

De heer De Rook: Voorzitter, er is gevraagd naar de detailhandel, de status daarvan. Ik kan u vertellen dat we veel met de detailhandel in gesprek zijn, dus op de korte termijn richt zich dat op veel contacten met de individuele ondernemers, maar met name ook met de GCC om samen met hun campagnes te bedenken om toch de loop in de binnenstad erin te houden. U kent ons initiatief samen met de GCC om Warenhuis Groningen te ondersteunen, om de ondernemers te helpen om ook online hun verkoop te kunnen doorzetten. Dat is dus eigenlijk de korte termijn waarin we proberen om detailhandelondernemers te helpen.

Mevrouw Wessels en ook de heer Ateema hebben echter ook aandacht gevraagd voor de iets meer middellange termijn en wat er allemaal staat te gebeuren. Dat is natuurlijk veel, er is veel in beweging, dus dat zal op een aantal plekken leiden tot vermindering van het aanbod, maar we zien ook dat er initiatieven zijn om andere functies weer terug te brengen. Dat is allemaal echt een doorlopend proces, dus dat is nu nog lastig te voorspellen hoe zich dat precies gaat voltrekken. Op verzoek van de VVD sturen we u, waarschijnlijk binnen nu en twee weken, een brief over wat we de komende maanden allemaal gaan doen. Dan adresseren we dit thema dus in ieder geval wat meer in detail. In het Meerjarenprogramma Ruimtelijke Economie, dat zal in januari bij uw raad liggen, gaan we in op wat wij het komend jaar gaan doen. Ook met een doorkijk naar de komende jaren, waarin we ook ingaan op de herijking van de Detailhandelsvisie en de Horecavisie die ook op stapel stonden, eigenlijk voor een paar maanden geleden, maar natuurlijk vanwege de actuele situatie iets naar de toekomst zijn verplaatst. Het heeft dus veel aandacht. We komen daar nog over te spreken meer in detail en ik stel voor dat we dat gesprek voortzetten, zowel bij de brief die er over een aantal weken aankomt, als bij het Meerjarenprogramma dat begin dit jaar bij uw raad zal liggen. Voorzitter, dan is nog gevraagd door de heer Rebergen, dacht ik, naar de samenwerking met bedrijven en of dat nu ook onder druk staat door corona. Ja, eigenlijk spelen er twee dingen. Bij sommige bedrijven neemt juist de urgentie toe en dus ook de bereidheid om samen te werken met andere partijen om te kijken naar oplossingen, dus dat is denk ik de ene kant van het verhaal. De andere kant is natuurlijk ook dat er veel werkgevers zijn die nu gewoon andere prioriteiten en opgaven hebben dan in

samenwerkingsverbanden te treden, dus dat is eigenlijk een heel wisselend beeld. We zien echter nog steeds dat er behoefte is aan mensen, zeker op onze economische speerpunten. Dat biedt dus ook perspectief om te kijken of er verbindingen gemaakt kunnen worden. Dit wordt ook door een aantal bedrijven in de sectoren waar het nu goed gaat, echt gezien als een kans en niet zozeer als een bedreiging, maar dat is, dat weet u ook, niet overal zo. Voorzitter, Student en Stad heeft gevraagd naar mogelijkheden voor kunst in de openbare ruimte. Ja, die zijn er. Dat is ook onze ons beleid. U noemde daar al een mooi voorbeeld van en dat was eigenlijk de manier waarop we daarmee verder willen gaan. U vroeg ons om dat te ondersteunen en dat zullen we doen. Nog meer te ondersteunen. Ja, volgens mij is het idee en zoals we dat ook in onze Kunst en Cultuurnota hebben opgeschreven dat dit één van

de beleidslijnen is en dat we dat maximaal willen ondersteunen. Als u dat nog maximaler, meer dan maximaal wil: ja, oké. Volgens mij is dat staand beleid wat u van ons vraagt, tenminste als u instemt met de cultuurnota op 18 november. Dan heeft u ook gevraagd naar de cijfers voor cultuureducatie. Ja, dat is natuurlijk een beetje een technische vraag. Die heb ik in de technische ronde niet voorbij zien komen, maar laat ik in ieder geval er wel van zeggen dat het te maken heeft met dat wij vooral ook realistische doelstellingen willen stellen. Dat het eigenlijk vooral gaat om de kwaliteit of het meer bereiken van kwetsbare doelgroepen dan om het vergroten van het bereik in het totaal. Dan reageer ik ook nog even op verzoek van de heer Nieuwenhuijsen op de inspreker over San Carlos. Dat is een besluit dat vorig jaar is genomen. Het beeld, wat toch wel een beetje gesuggereerd werd, dat dit nu in de begroting staat en dus als onverwacht nieuws kwam, is volgens mij niet helemaal juist. We weten dat bijvoorbeeld de Stedenband Moermansk, die ook moeite had met deze korting, dat toch heel voortvarend zelf heeft opgepakt. Dat hadden wij ook van San Carlos verwacht. Dat kan door kosten te verminderen, maar natuurlijk ook door inkomsten te vergroten en als de verbinding met de samenleving dusdanig is, zoals de Stedenband zelf ook aangeeft, dan zou dat minder een probleem moeten zijn. De stelling dat deze besparing niet kan, deelt het college dus vooralsnog niet. De heer Nieuwenhuijsen vroeg echter het college om een uitspraak, een politieke uitspraak, over de waarde van Stedenbanden. Wat het college betreft, voeren wij de begroting uit die uw raad heeft vastgesteld. Een uitspraak over de Stedenbanden hoort wat het college betreft meer bij de raad thuis dan bij het college, dus dat zou ik daar nog aan willen toevoegen. Voorzitter, volgens mij ben ik er zo doorheen.

02:20:37

Voorzitter: Ik denk het ook. Ik kijk even rond of de raadsleden ook tevreden zijn. Dat lijkt het geval. Mevrouw Bloemhoff.

02:20:45

Mevrouw Bloemhoff: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ik zal eerst even beginnen met de beantwoording op het programma Werk en Participatie. GroenLinks constateerde het belang dat meer mensen ook aan een baan komen en te zoeken naar meer rijksmiddelen voor Werk en Participatie. Ik kan vertellen dat het college blij is met het instrument Crisisbanen wat vorige week in het steunpakket van het Rijk is opgenomen om ook mensen bijvoorbeeld in de coronateststraat of in het onderwijs mogelijk als een soort basis in de arbeidsmarkt werk te kunnen geven. Dat is een recente ontwikkeling en dat is in elk geval goed. De VVD vraagt juist waarom het college zo weinig geld beschikbaar stelt voor Werk en Participatie, terwijl er één komma drie miljoen is opgenomen voor Werk en Participatie, juist om de nieuwe instroom in de bijstand te kunnen gaan begeleiden. Misschien dat ook het pleidooi van het college dat we telkens houden, met heel veel andere gemeenten, voor een groter participatiebudget in Den Haag, ook door de VVD zou kunnen worden ondersteund, zodat we nog veel meer kunnen doen. We willen namelijk altijd meer natuurlijk. Er zijn niet veel ingevulde vacatures in de zorg en techniek, zegt de VVD. Twee weken geleden hebben we in het kader van Werk in Zicht een presentatie gegeven over wat we doen, bijvoorbeeld Kansrijkberoep. We hebben een werkbelevingscentrum waar mensen straks, het gaat in januari open, zich ook kunnen oriënteren om juist die stap naar die sectoren te maken. 100% Groningen heeft nog gevraagd naar: "Goh, misschien moet je van de horeca mensen

begeleiden naar de zorg, zoals bijvoorbeeld in Breda. Daar kijken we op dit moment ook juist al naar in het kader van Werk in Zicht, hoe je mensen van de horeca bijvoorbeeld zou kunnen begeleiden. Die taak ligt dan niet per definitie bij de gemeenteambtenaren die de bijstandsverlening doen, zoals mevrouw Van Doesen denk ik terecht aangaf, maar het UWV heeft daar ook een belangrijke rol in. We hebben gezegd: we pakken het in deze coronacrisis samen aan, dus het moet niet uitmaken in welk loketje je precies valt. De dienstverlening moet zoveel mogelijk voor niet-uitkeringsgerechtigden en uitkeringsgerechtigden in de arbeidsmarktregio openstaan.

02:22:54

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

02:22:55

Mevrouw Van Doesen: Ja, Voorzitter, dank u wel. Ik wil de wethouder vragen of het bedrijfsleven, de werkgever daar ook bij betrokken is?

02:23:01

Mevrouw Bloemhoff: Absoluut. Die heeft een belangrijk deel. Er is ook een deel van de rijksmiddelen beschikbaar gesteld voor die van werk naar werkbegeleiding. Er is dus geld bij VNO, er is geld bij de vakbonden, geld bij de UWV en er is geld naar de gemeente. De zaak is om dat een beetje te bundelen en te zorgen dat die werkzoekenden daar beter van wordt. De ChristenUnie heeft denk ik terecht de vraag gesteld: staat nu de samenwerking met het bedrijfsleven ook onder druk door corona? Nou, we hebben in de coronacrisis de aanleiding gevonden om de samenwerking met het bedrijfsleven te intensiveren en ook de samenwerking tussen EZ en werk te versterken binnen onze eigen gemeente, want dat zijn soms ook nog wel eens wat loketjes, maar dat is ook verbeterd. Het is natuurlijk wel zo dat het maken van concrete afspraken over plaatsingen heel erg lastig is door de onzekerheid en perspectief als gevolg van corona zeker in de tijd voor de zomer. We gaan nu natuurlijk weer in lockdownsituatie en dan is het natuurlijk heel lastig om mensen te plaatsen, omdat bedrijven in grote onzekerheid verkeren. Wat dan nog wel gelukt is, is om mensen te plaatsen in de Basisbanen. Daar zijn ook meerdere vragen over gesteld. Het aantal plaatsingen is voor de zomer stil komen te liggen. De Basisbanen gingen door. Er is een getal genoemd van 500 Basisbanen in het coalitieakkoord. Dat klopt niet. Het gaat om 40 tot 50 Basisbanen. Daar heeft de raad in de begroting zelf ook geld voor beschikbaar gesteld. Wij vinden natuurlijk altijd dat het meer kan. We willen dat natuurlijk op lange termijn ook wel doen. Dan zijn er twee dingen belangrijk dat je zorgvuldig bent in de manier waarop je die Basisbanen invult, zowel voor degenen die de Basisbaan vervult als voor die wijk waar diegene taken gaat vervullen. Dat is een zorgvuldig proces, maar het allerbelangrijkste is dat er uiteindelijk natuurlijk geld van het Rijk komt voor dit soort initiatieven. Dat we uitkeringen mogen verlonen tot Basisbanen en ik zie inmiddels daar wel de eerste positieve voortekenen in bijvoorbeeld zo'n fenomeen Crisisbanen, wat ik net benoemde, maar ook het rapport Borstlap. Wij zijn dus heel hard aan de lobby als gemeente, met een aantal andere gemeenten, om landelijk Basisbanen mogelijk te maken. De PvdA heeft gevraagd naar-

02:25:04

Voorzitter: De heer Koks.

02:25:04

De heer Koks: Even over die 500; er staat inderdaad 500 te activeren mensen in het coalitieakkoord en dat kan natuurlijk breder zijn dan alleen die Basisbanen. Onze fractie is dus een voorstander van het verdubbelen, volgend jaar, van het aantal plekken wat in die Basisbanen zit. Bent u bereid om voor de begrotingsbehandeling met een soort kostenraming te komen wat dat moet gaan kosten, zodat we daar in de raad besluitvorming over kunnen plegen?

02:25:32

Mevrouw Bloemhoff: Verdubbelen volgend jaar gaat zeker lukken, want we hebben er nu 20 geplaatst en we zouden eigenlijk op 40 a 50 willen uitkomen. We moeten echter wel reëel zijn, de mensen moeten gesproken worden, de wijken moeten taken aanleveren en dat proces moet gewoon zorgvuldig. Als ik zeg per volgend jaar moeten het er bij wijze van spreken 100 worden dan is dat een hele mooie ambitie, maar ik heb gewoon gezien hoe moeilijk het in deze coronatijd is om die taken op te halen en om die wijk in te gaan, dus dat zou ik dan niet reëel vinden. Wij willen dus absoluut door en we hopen dat er, maar nu doe ik een politieke uitspraak, mogelijk landelijk ook met het nieuwe kabinet ruimte komt en extra middelen voor die Basisbanen. Daar zetten we op dit moment alles op in. De PvdA wil inzicht in de statushouders. Wat kunnen ze en wat wordt er nu mee gedaan? We hebben u geïnformeerd bij de brief over inburgering met een A4 met een infographic. Ik heb begrepen dat u nog wat diepgaandere informatie wilt. Kijk, wij kunnen uw raad natuurlijk altijd een beeldvormende sessie aanbieden als u daar meer over wilt weten. Dat laat ik dan even aan uw raad wanneer dat moet plaatsvinden, maar dat aanbod staat. Normaal zou ik zeggen: kom langs bij Thuisin050. Dat kan nu niet, dus moeten we dat misschien op die manier even regelen. Dan de ventilatie van het speciaal basisonderwijs, een vraag van de Partij voor de Dieren. Op dit moment is er geen sluiting meer door slechte ventilatie, maar ik moet wel zeggen de ventilatie van scholen stelt ons gewoon voor een enorme uitdaging. Dat is natuurlijk al langer een probleem: de PVV zegt misschien moet je niet zoveel in duurzaamheid investeren. Juist wel: in frisse en duurzame schoolgebouwen. Juist omdat we dat programma ooit hebben uitgerold hier in de gemeente zijn er op die scholen dus geen problemen met de ventilatie. Het is echter een probleem dat je niet in de begroting van Groningen oplost, want je hebt gewoon mensen nodig die scholen gaan verbouwen en die daar aanpassingen op doen alla het project Fris en Duurzaam. Dat hebben we niet van vandaag op morgen voor de winter gerealiseerd en dat is helaas de harde realiteit. Het is een groot probleem en de gemeente is op dit moment met het schoolbestuur echt in gesprek om te kijken wat we er samen aan kunnen doen. We komen op dit hele thema rond ventilatie ook terug, dat zeg ik u toe. De Partij voor de Dieren wilde weten over de antidiscriminatie en geeft aan dat racisme niet staat benoemd. Het is wel degelijk een belangrijk aandachtspunt van het college. Daar gaan we komend jaar mee aan de slag en komen we ook bij u op terug. De SP en de Partij van de Arbeid hebben gevraagd naar de gevolgen van corona voor de kansgelijkheid. Veel leerlingen hebben een achterstand opgelopen. Het is helemaal waar wat het CDA aangeeft dat er ook leerlingen zijn die wel degelijk profijt er van hebben gehad, doordat er meer aandacht was et cetera. Toch zien we heel veel leerlingen die wel een achterstand hebben opgelopen en daar zijn subsidieregelingen voor vanuit het Rijk. Daar hebben we ook scholen in ondersteund om de aanvraag in te dienen, bijvoorbeeld in Beijum hebben leerlingen nu extra uren les op de

woensdagmiddag om die achterstand weer in te halen. Het is natuurlijk wel zo dat er altijd een risico blijft. Wat gebeurt er met de bibliotheken, wat gebeurt er mogelijk met de middelbare scholen? Daar is gisteren wat over gezegd. Dat helpt allemaal niet als het gaat om kansengelijkheid. Er gebeurt ook veel in de buurthuizen aan huiswerkbegeleiding, dus dat zijn dingen die we echt stimuleren.

02:28:56

Voorzitter: De heer Rebergen heeft een aanvullende vraag.

02:28:58

De heer Rebergen: Ja, ik heb het idee dat dat nog steeds gaat over de onderwijsachterstanden. Hoe zit het met de aandacht voor de geestelijke impact op zowel ouders, leerlingen als leerkrachten? Is daar ook aandacht voor binnen de scholen?

02:29:11

Mevrouw Bloemhoff: Binnen de scholen, daar moet ik even het antwoord op schuldig blijven, of dat nu op dit moment binnen de scholen gebeurt. Het is misschien ook een vraag om zometeen op door te vragen aan de wethouder Gezondheid. Geestelijke impact in algemene zin in de wijken is natuurlijk iets wat breder speelt dan alleen op scholen, zou ik denken. Dan de vraag van de PvdA naar wat gebeurt er nu op die tweedeling in het onderwijs? Het maatschappelijke akkoord is natuurlijk gesloten en de onderwijsagenda is klaar en die zal deze week naar u toe gaan en dan is dat ook een centraal thema. Of wij buitenschoolse activiteiten willen ondersteunen vraagt de PvdA-

02:29:52

Voorzitter: De heer Koks.

02:29:54

De heer Koks: Wat is een speciaal thema? Het aandacht besteden aan die achterstand die in de coronaperiode is opgelopen?

02:30:01

Mevrouw Bloemhoff: Nee, de tweedeling in de samenleving, in algemene zin. Er zijn dus drie lijnen kan ik u vertellen, want hij komt vanmiddag toch naar u toe. Kwaliteit van het onderwijs moet op orde zijn, onderwijs moeten weer de grote gelijkmaker worden en we moeten investeren in een leven lang ontwikkelen. Dat gaat over onderwijs en arbeidsmarkt. U kunt dus daar dan ook meer over lezen, wat er allemaal gebeurt. Buitenschoolse activiteiten ondersteunen. Jazeker, willen wij dat doen. De vraag van de SP en de Partij van de Arbeid rondom de brandbrief van de Speeltuinentrale en de accommodaties: "Goh er waren zulke leuke zomeractiviteiten en dat moet volgend jaar eigenlijk weer". Inderdaad, dat was een groot succes en we gaan er ook absoluut mee door en er zijn nu ook ambtelijke gesprekken over hoe we dat dan volgend jaar willen invullen. Daar vinden nu dus gesprekken over plaats en wij zijn zeer tevreden over die activiteiten.

02:30:48

Voorzitter: De heer Koks.

02:30:49

De heer Koks: De concrete vraag van die speeltuinen is dat ze hun financiële toezeggingen

gewoon eerder willen hebben, in januari bij wijze van spreken, en niet pas tegen de zomer aan.

02:30:57

Mevrouw Bloemhoff: Ja, dat vind ik ook. Dat heb ik ook al tegen de speeltuinen zelf gezegd, volgens mij moet dat gewoon eerder duidelijk zijn. Laptop regelen, daar is een vraag door de SP over gesteld-

02:31:09

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

02:31:10

Mevrouw Van Doesen: Ja, maar wat gaat u daaraan doen?

02:31:13

Mevrouw Bloemhoff: Daar zijn we dus nu over in gesprek, want het is nu nog geen januari, hoe we die financiering rond kunnen krijgen. We willen namelijk door met de zomer activiteiten, dus daar komt ook een voorstel voor.

02:31:21

Mevrouw Van Doesen: Dat gesprek doet u samen met de accommodaties en de Speeltuinententrale?

02:31:25

Mevrouw Bloemhoff: Ja, daar is nu ambtelijke overleg over. De laptop regeling daar vraagt SP over wat het betekent als je dat naar 130 procent trekt? Er is na de indiening van het CDA een motie aangenomen om het uit te breiden naar de leerlingen van groep zeven en acht en daar hebben wij positief op gereageerd. Daar zijn we nu met onderzoek bezig hoe dat kan. Wij komen in het eerste kwartaal 2021 op die motie terug en dan kunnen we altijd ook een berekening maken van wat betekent het naar 130 procent, waarbij ik echt moet opmerken dat heel veel scholen en de gemeente ook al heel veel voor deze doelgroep heeft gedaan in de tijd dat de lockdown was. Leerlingen die geen laptop thuis hadden, kregen in die lockdown ook tijdelijk een laptop.

02:32:10

Voorzitter: De heer Koks.

02:32:12

De heer Koks: Voorzitter, het gaat er ons met name ook om dat in de huidige coronatijd communicatie steeds vaker digitaal verloopt en dat dus gezinnen ook steeds meer op digitale communicatie zijn aangewezen. Er zullen dus ook in gezinnen waar het inkomen niet hoger is dan die 130 procent gewoon laptops aanwezig moeten zijn om een beetje de aansluiting te houden.

02:32:32

Mevrouw Bloemhoff: Volgens mij delen wij het belang van laptops voor het onderwijs. Nu geven wij aan dat we onderzoek doen naar die CDA-motie en dat we het dan ook goed vinden dat we daar begin 2021 op terugkomen en dan kunnen we ook die berekening leveren over wat dat betekent, als je dat zou willen uitbreiden naar 130 procent. Naar buurthuizen en de coronaondersteuning is ook gevraagd door de SP. Er is een potje voor beschikbaar vanuit het Rijk. We inventariseren nu welke buurthuizen hoeveel tekort hebben.

Dat is allemaal uitgevraagd en we zullen met een plan komen om ze te ondersteunen. Ook op dat punt komen we dus terug met een plan wat we daarmee kunnen doen. D66 heeft de vraag gesteld over bewegingsonderwijs. Wij komen met IHP, speciaal voor de binnensport en het bewegingsonderwijs, uit mijn hoofd in het derde kwartaal van 2021. Gesprekken over de verlengde schooldag gaan we natuurlijk ook altijd aan met de buurtsportcoaches en Bslim en we zien ook echt wel een mooie relatie tussen sport en onderwijs in die verlengde schooldag, maar we zeggen wel: de behoefte van de school staat voorop. Als school de verlengde schooldag vanuit cultuur wil insteken of bijvoorbeeld vanuit techniek, dan is de school daarin leidend. ChristenUnie vraagt over voortijdig schoolverlaten en of daar een tandje bij moet. Absoluut moet daar een tandje bij, juist in deze tijd, maar het is niet eenvoudiger geworden, want we vrezen toch wel dat een deel van de mensen uit beeld is geraakt. We hadden eerst te maken met een arbeidsmarkt, waar jongeren van school werden geplukt, omdat de werkgevers in de rij stonden. Dát was een belangrijke oorzaak van de hoge aantallen voortijdig schoolverlaters. Het is nu door de digitale tijd en met name hoe de mbo's functioneren, lastig om leerlingen in beeld te krijgen en te houden. Ook daar zijn we nu over in gesprek hoe wij onze middelen voor voortijdig schoolverlaten zo kunnen inrichten dat we die leerlingen weer in beeld krijgen. Door leerplicht, maar ook wat we straks moeten doen om eventuele achterstand ook daar weer te gaan bijwerken.

02:34:42

Voorzitter: De heer Koks.

02:34:43

De heer Koks: Biedt dat jeugdwerkgarantieplan, dat we in een motie hebben aangenomen, daar ook soelaas in?

02:34:52

Mevrouw Bloemhoff: Wij zijn nu bezig met een aanpak van de jeugdwerkloosheid en het gaat om BBL-trajecten voor mbo'ers. Maar dat zijn natuurlijk mbo'ers die we in beeld hebben. Ik wil dus best nog een keer met u apart rond het thema voortijdig schoolverlaten praten, maar ik geef wel aan dat het in deze tijd lastig is, maar dat we er wel echt alle focus op hebben. De mbo's hebben echter misschien zelf ook wel een deel van de leerlingen nu niet voldoende in beeld. Dan hebben we het over inburgering. Er was een vraag gesteld vanuit de Partij voor de Vrijheid: hoe zit dat met het geld, is er voldoende geld voor de inburgeringswet? Ja, we hebben een taakstelling van het Rijk, daar krijgen we ook geld voor en ook geld voor de begeleiding van statushouders. Tot slot nog Student en Stad over Shelter City. Dat is dit jaar niet doorgegaan. De gast kon niet komen vanwege corona en we kijken nu hoe we kunnen omgaan met het feit dat de prestatie voor de subsidie niet is geleverd en of we kunnen kijken of de gast volgend jaar alsnog kan komen.

02:35:53

Voorzitter: De heer Duit.

02:35:57

De heer Duit: Voorzitter, dat is duidelijk wat de wethouder aangeeft. Betekent dat dan ook dat het college wil overwegen als het volgend jaar dan toch goed bevalt om het alsnog weer door te trekken?

02:36:08

Mevrouw Bloemhoff: Uw raad gaat over uw eigen begroting en u heeft geld beschikbaar gesteld voor deze jaren, dus dat is aan uw raad. Wij hebben gezegd: vanuit onderwijs maken we de keuze om dat niet meer te bekostigen, maar we zullen het nog wel blijven ondersteunen en ik weet ook dat de universiteit en andere partners inmiddels ook wel zelf de financiering hebben geregeld. We gaan echter nog even kijken hoe we omgaan met corona en het niet doorgaan van de gast dit jaar.

02:36:34

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. De heer Atema is nog niet helemaal tevreden.

02:36:38

De heer Atema: Uitstroom naar werk, is dat deze wethouder of is dat mevrouw Diks?

02:36:42

Mevrouw Bloemhoff: Dat is deze wethouder, Voorzitter.

02:36:44

De heer Atema: 1300 mensen, vooral jongeren, die na de kortdurende WW in de bijstand komen. Wordt het niet juist moeilijker voor de mensen die al lang in de bijstand zitten om nu nog een baan te vinden?

02:36:59

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, het is natuurlijk altijd waar dat als de groep bijstandsgerechtigden groter wordt, zeker de kansrijke groep, dat het lastiger wordt voor de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daarom kiest het college er ook echt voor om in Basisbanen te blijven investeren en in nieuw Beschut. Om ook die groep te blijven activeren en daarom heeft het college ook extra geld beschikbaar gesteld om juist die nieuwe doelgroep en de jeugdwerkloosheid ook aan te kunnen. Anders krijgen we namelijk een verdringing tussen wie heeft er recht op begeleiding.

02:37:29

Voorzitter: Ja, nu komen er allerlei vragen. U heeft nog een onbeantwoorde vraag? Gaat uw gang.

02:37:35

De heer Loopstra: Ja, het gaat erom dat de wethouder dus op die statushouders even inging en een beeldvormende sessie aanbod. Ik zou dus graag even van mijn collegeraadsleden willen weten of u er ook behoefte aan heeft, want als dat niet zo is, dan zullen wij gewoon met schriftelijke vragen komen. De wethouder biedt dat dus aan en het lijkt me heel zinvol.

02:37:56

De heer Rebergen: Ja, zeker ook met licht op de wet Inburgering.

02:37:59

Voorzitter: Goed, dan nemen we dat mee naar de agendacommissie.

02:38:03

Voorzitter: De heer Kaercher.

02:38:05

De heer Kaercher: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, ik had nog geen antwoord gekregen op mijn

vraag of er voldoende aandacht is voor vrijwillige segregatie in het onderwijs en of het college dan ook aan kan geven wat zij daartegen willen gaan doen.

02:38:18

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, ik snap de vraag niet. Vrijwillige segregatie in het onderwijs, ik begrijp het niet helemaal.

02:38:23

Voorzitter: Ik neem aan dat dat gaat over ouders die zelf kiezen voor een bepaalde school. Ja, de heer Kaercher knikt.

02:38:29

De heer Kaercher: Ja, voorzitter, dat heeft u helemaal goed. Mensen kiezen om hun kind op een school te zetten waar een gesegregeerde groep al aanwezig is.

02:38:44

Mevrouw Bloemhoff: De keuze voor ouders heeft niet per definitie altijd met die gesegregeerde groep te maken, maar wel met de onderwijsvorm die ze aanspreekt. We hebben in Nederland keuzevrijheid dat is vastgelegd in de grondwet en daar kan deze wethouder Onderwijs in de gemeente Groningen niets aan doen, nog los van de vraag of ze daar wat aan wil doen.

02:39:05

Voorzitter: We moeten nu echt gaan afronden, want er staan nog twee wethouders in de wacht.

02:39:10

De heer Koks: Het probleem is dat ik niet weet of de vragen die ik gesteld heb bij deze wethouder thuis horen of bij de volgende.

02:39:15

Voorzitter: Gaat uw gang.

02:39:17

De heer Koks: Ik heb nog gewezen op de komende kerstperiode en dat met name het risico dat jongeren op straat aangewezen zijn gigantisch groot is. Ik weet niet of ik bij deze wethouder moet zijn.

02:39:30

Voorzitter: Dat wordt door mevrouw Diks opgepakt, hoor ik net. Dan dank ik de wethouder en dan ben ik benieuwd wie er nu binnenkomt. We gaan het zien, het is bijna Sinterklaastijd. Ja, mevrouw Diks.

02:40:10

Voorzitter: Mevrouw Diks, gaat uw gang.

02:40:18

Mevrouw Diks: Dank u wel, Voorzitter. Ik denk op zich en dat is niet om het af te doen, want u weet dat het college bespreking over armoede, schulden en jeugdzorg van ongelooflijk groot belang vindt, dat ik het in die zin wat korter kan houden, omdat over een aantal van deze zaken ik binnenkort met nadere informatie naar u toe kom. Ik zal dat dus eruit duiden, hoe we dat voor ons zien. Een groot aantal van u, of eigenlijk iedereen, heeft aangegeven

dat de situatie van mensen in armoede, mensen met schulden of op weg naar schulden door corona ernstig is verergerd. Dat ziet het college natuurlijk ook. Het is dus goed om te constateren dat een groot aantal van u aangeeft dat we in deze gemeente al heel veel doen als het gaat om bijvoorbeeld schuldhulpverlening, maar door corona en de situatie van de aantallen mensen die waarschijnlijk in grotere problemen zullen komen, is vanuit een groot aantal van u de vraag gekomen: wat doen we daar dan allemaal aan? Zijn we tijdig genoeg en hebben we daarvoor voldoende mogelijkheden en financiering? Er wordt ook aangegeven, kijk bijvoorbeeld naar particuliere projecten als bijvoorbeeld De Hoogte, Schuldenvrije Hoogte dat is een traject wat een aantal van u, volgens mij, ook heeft genoemd. Als je kijkt naar schulden heeft bijvoorbeeld de heer Loopstra nog aangegeven, er komt ook een groot aantal zzp'ers misschien in problemen, hoe gaan we daar nu mee om? We zijn het zeer met u eens dat schulden een belangrijke factor richting armoede zijn, dat daar ook een grotere problematiek achter weg komt. Een korte opmerking over de situatie vandaag zal ik maar zeggen: vooralsnog zien we eigenlijk gek genoeg, geen grotere toeloop, dus de GKB kan het tot vandaag nog prima handelen. Dat komt voor een deel ook, is onze inschatting, omdat een groot aantal bijvoorbeeld zzp'ers, maar ook particulieren in de eerste lockdown en de eerste coronasituatie nog een potje hadden. Toch nog wat spaargeld hadden, toch nog een buffer hadden of misschien toch nog beroep konden doen op vrienden en familie. Wat we nu aannemen is dat dat voor een groot deel waarschijnlijk niet het geval zal zijn, dus ik denk dat de 'bodem van de schatkist' voor veel mensen nu echt in zicht is dan wel er al uit gekrabbeld is. Dat betekent dat wij dus extra actie ondernemen. U weet, dat heb ik al veel vaker gezegd, dat bij schulden mensen zich veel te laat melden. Ze blijven maanden of jaren in enorme problematiek zitten, terwijl misschien als zij in een vroeger stadium waren gekomen, wij hun veel eerder hadden kunnen helpen. Wij hebben met u afgesproken dat we op twee december een beeldvormende sessie zullen hebben. We zijn nu hard aan het werk om daarvoor een stuk te maken. Ik wil u dat over twee weken, ik moet hier geloof ik heel precies zijn over de tijd wanneer ik iets stuur, dus tussen de twee en drie weken laat ik het zo zeggen, ga ik u dat toe sturen, zodat u ruim een week van tevoren hebt om dat te kunnen lezen en dat tot u te kunnen nemen. Dan kunnen we daarover tijdens die beeldvormende sessie met elkaar het gesprek aan gaan en dan zullen al die aspecten die u nu genoemd heeft aan de orde komen. Ook dus hoe het nu zit met het Zweedse model. Dat heb ik u laatst bij het vragenuur al aangegeven, feitelijk bestaat dat niet. Ik moet het goed zeggen: er is feitelijk wel een Zweedse model, maar niet als uitgewerkte motie vanuit het ministerie. Dat was toen een beetje het plan. Overigens zijn er natuurlijk zo veel landen, zo veel modellen, zou ik bijna zeggen. Ook over dat Zweedse model is nog wel iets op te merken, want dat gaat natuurlijk uit van een staats-systeem en dat lijkt natuurlijk niet helemaal op, zoals wij het hier überhaupt in Nederland georganiseerd hebben. Goed, daar gaan we het wat mij betreft allemaal over hebben tijdens die beeldvormende sessie. Daar is voldoende ruimte ingeruimd om dit met elkaar te bespreken en als we dan geen zweeds model doen, wat doen we dan wel? Ik zou zeggen, een Gronings model, wat mij betreft.

02:44:26

Voorzitter: De heer Koks.

02:44:27

De heer Koks: De wethouder zegt, dat komt allemaal wel aan de orde. Dan ben ik benieuwd

wat dat allemaal is. Het is niet mijn onderwerp op zich. Zit daar ook bijvoorbeeld in dat geconstateerd wordt door het Nibud dat de uitkeringen te laag zijn om een beetje fatsoenlijk in je levensonderhoud te voorzien, bijvoorbeeld de mogelijkheden die de gemeente heeft om de inkomstenstoeslag naar voren te halen. Komen al dit soort kwesties daar ook in aan de orde?

02:44:53

Mevrouw Diks: Het waar ik het over had, was een sessie over schulden in de brede zin van het woord. In die sessie zal ook een update worden gegeven over de doorbraakprojecten zoals die nu lopen en daar zit natuurlijk ook een groot deel van dat huidige schuldenverhaal in. Dat zullen we dus op twee december bespreken. Als u zegt, bent u met ons van mening dat het minimumloon eigenlijk als zodanig te laag is, dan denk ik dat we elkaar daar heel goed in kunnen vinden. Het enige probleem is dat ik daar hier niets aan kan doen, dus daar hebben we Den Haag voor nodig. Wij kunnen niet in ons eentje inkomenspolitiek gaan voeren. Wij kunnen wel een aantal andere dingen doen. Er zijn natuurlijk, ik weet niet hoeveel regelingen. Eén daarvan noemt u op, de individuele inkomstenstoeslag. Dat zou kunnen, maar dat kost wel heel veel geld. We hebben laatst ook uitgerekend, ik doe het even uit m'n hoofd, ik dacht één komma drie miljoen. Misschien zit ik eraan, maar ik meen één komma drie miljoen of iets meer. Dat is dus wel een hele serieuze keuze die je maakt en ik ben het met iedereen eens, voor zover u dat op die manier bedoelde, laten we eens goed kijken naar die regelingen. Dat heb ik u ook al eerder aangegeven. We hebben hier in deze gemeente verschillende regelingen voor van alles en nog wat, de bijzondere bijstand, inkomstenstoeslag, noem maar op ... Ik zal u de lijst in die zin besparen. Ik wil daar naar kijken hoe we dat nu eigenlijk precies met elkaar hebben georganiseerd. Mijn voorstel is of daar ben ik nu mee bezig, om eind van dit jaar, ik kan het niet precies aangeven, maar goed het zijn überhaupt nog maar een paar weken natuurlijk, naar u toe te komen met een voorstel hoe we volgend jaar met deze regelingen om willen gaan.

02:46:26

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

02:46:28

Mevrouw Van Doesen: Ja, Voorzitter, maar beperkt u zich niet tot het verhogen of het verlagen van het bedrag, want het is ook hoe ambtenaren ermee omgaan. Ja, dat is hier bijna een cultuurprobleem heb ik in de gaten. Zeker bij het voorbeeld wat ik noemde tijdens mijn behandeling in de commissie dan denk ik: waar gaat het hier over?

02:46:56

Mevrouw Diks: Ja, misschien zal ik deze vraag even ... Wat u beschrijft was een individueel geval in die zin, dus ik stel voor dat ik daar niet in het openbaar op ga reageren. Ik zou het fijn vinden om nadere informatie van u te krijgen wat dit precies is. Ik denk echter dat we intern ook al volop bezig zijn om te kijken, hoe het nu precies zit met dat maatwerkbudget. Met intern bedoel ik ook de WIJ. Er is een maatwerkbudget en daar zijn we volop mee bezig om te kijken hoe we dat zo slim mogelijk en zo verstandig mogelijk kunnen uitzetten. We zien nog wel eens, hoe zeg ik dat vriendelijk, soms nog wel een klein beetje verkramping in hoe we dat uit kunnen geven. Ik denk dat het college en als ik het goed voel de raad daar eigenlijk iets ruimer inzet dan het soms door medewerkers wordt ervaren dat er mogelijk is.

Ik denk dat we dat dus goed moeten gaan uitventen met elkaar en dat daar gewoon mogelijkheden volop zijn om dat maatwerkbudget in te richten.

02:47:53

Voorzitter: De heer Rebergen.

02:47:56

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Gelet op het belang van schuldhulpverlening zijn wij het natuurlijk van harte eens met de extra intensiveringsmiddelen die worden gevraagd, alleen ik hoor nu nog niet precies wat we daar mee gaan doen, maar dat komt dan in de beeldvormende sessie terug. Eigenlijk bepalen we dus nu dat we extra middelen beschikbaar stellen, maar dat we nog niet precies weten waarvoor.

02:48:16

Mevrouw Diks: Ja, daar ben ik mee bezig en over twee tot drie weken heeft u een brief waarin onze ideeën daarover staan, en dan kunnen we het in die twee december sessie daar uitgebreid met elkaar over hebben.

02:48:29

Voorzitter: De heer Koks nog.

02:48:31

De heer Koks: Nog één aanvulling: wil de wethouder vooral niet vergeten de meerkostenregeling ook daarin mee te nemen, waarvan wij de hoogte al jarenlang schandalig laag vinden.

02:48:41

Mevrouw Diks: Ik zei alle regelingen, dus daar zou deze ook zomaar onder kunnen vallen. Even kijken, de schulden daar heb ik denk ik voldoende over gezegd. Armoede daar is eigenlijk voor een deel ook al veel over gezegd. Mevrouw Hessels had nog het idee dat het leek alsof het college een beetje terugkrabbelt van het door de raad vastgestelde programma Toekomst met Perspectief. Niets is minder waar, dus ik weet niet precies waar u dat op baseert, maar dat is gewoon echt niet het geval. Wat we wel zie, natuurlijk, is dat het terugdringen van intergenerationele armoede een spoor is dat dit college belooft. Dat blijven we ook gewoon doen en daar is volgens mij iedereen het mee eens, of althans dat was unaniem, maar dat er ondertussen wel een coronasituatie is, waardoor de situatie voor mensen in armoede is veranderd. Over het beeld hoe we daar nu met elkaar op gaan inzetten zou ik willen zeggen en dat geldt eigenlijk ook voor het hele bijstands- verhaal: dat er waarschijnlijk een grotere instroom zal zijn en dat geldt natuurlijk ook voor mensen in armoede. Dat nemen we aan en het kabinet stelt daar ook extra geld voor beschikbaar. Ook voor de uitvoeringskosten wordt extra geld beschikbaar gesteld, maar we weten nog niet wat voor bedrag dat zal zijn. Dus mijn voorstel is om te zeggen: laten wij dat nu ik zou haast zeggen, dat klinkt een beetje financieel, gaan voorfinancieren. Iedereen moet dus krijgen waar die recht op heeft, die ondersteuning die hij nodig heeft. Gewoon het huidige beleid, ook als de groep groeit en met een beetje goede wil weten we uiteindelijk eind van dit jaar hoeveel geld er deze kant op gaat komen vanuit Den Haag. Dan kan ik u natuurlijk nader mededelen, wat mij betreft in een sessie in januari: hoeveel extra geld hebben we nu gekregen, wat constateren we en wat is er nog meer nodig? Dan kunnen we het daarover

hebben en dan komt die definitieve Armoedebrief in februari, dus ik denk dat dat qua volgorde ook een juiste gang van zaken is.

02:50:39

Voorzitter: Ik moet u vragen om een beetje voort te maken.

02:50:42

Mevrouw Diks: Ja sorry. Precies, maar ik werd ook geïnterrupteerd. De voedselbank. Ja, er is aangegeven, laatst ook al een keer, de vraag: hoe is nu de situatie rondom de voedselbanken en kunnen zij nog een een volwaardig voedselpakket uitgeven aan mensen? Ik heb toevallig, of dat is helemaal niet toevallig, morgen overleg met de voedselbank. Dan komt dit zeker aan de orde om te kijken wat zijn we nu met elkaar aan het doen. Ook de opmerking van het CDA over de extra ondersteuning en de opmerking van Groen Links over hoe zit het nu met een voedselagenda. Hoe gaan we dit nu doen of een initiatiefvoorstel eventueel. Laten we in ieder geval morgen dat gesprek even voeren en in een veel breder verband wat mij betreft ook naar de voedselbank gaan kijken, dus ik ben benieuwd naar dat voorstel. Even kijken, er zijn een aantal opmerkingen over jeugdhulp. We zijn natuurlijk volop bezig met de inrichting van de inkoop jeugdhulp. Daar zit natuurlijk een beetje vertraging in, maar dat geeft ons ook de kans om het nog beter in te richten en nog meer informatie te hebben over hoe we dat voor de tweede tranche het beste kunnen doen. Kijkend naar Kinderen, daar hebben volgens mij SP en D66 een opmerking gemaakt over de activiteiten in de vakantie. Ik ben dat zeer met u eens. Deze zomerspelen in de zomervakantie waren succesvol en ik ben het zeer met u eens dat we goed moeten kijken of we ook in de kerstvakantie of in de decembermaand ook één en ander kunnen aanbieden. De voorleesprogramma's die zijn, ook in overleg met Humanitas heb ik begrepen, op een andere wijze ingericht. Ik ben echter wel getriiggerd door de opmerkingen die uw raad daarover heeft gemaakt, want ik denk dat voorlezen ongelooflijk belangrijk is, dus ik ben bereid om even intern te kijken, ik weet niet eens wat en hoe, hoe we dit toch op de één of andere manier kunnen aanvliegen. Niet kunnen lezen is namelijk op weg naar laaggeletterdheid en dat is weer niet werken en het gaat intergenerationele armoede niet tegen, dus ik ben zeer bereid om daar naar te kijken. Dan heeft de fractie van GroenLinks nog een opmerking gemaakt over de pleegzorg en dat vind ik inderdaad ook heel belangrijk. Dat heeft ook onze hartelijke aandacht. Pleegouders hebben namelijk een enorm grote rol in het ondersteunen van kinderen en ouders met problemen en zij vervullen natuurlijk ook in dat hele construct van de jeugdzorg een heel belangrijke functie. Dus ik wil graag kijken wat we precies allemaal aan het doen zijn voor pleegouders en of dat eventueel meer zou moeten zijn. Daar kom ik voor de raad nog bij u op terug.

02:53:30

Voorzitter: Dank u wel. De heer Atema.

02:53:31

De heer Atema: De Hoogte, is dat deze wethouder of een andere wethouder? Oké. De vaststelling van de slechte financiële toekomstperspectieven van het hele land is natuurlijk vrij recent. Vindt u nu dat we in deze begroting al voldoende middelen hebben om daar wat aan te doen? Of gaat er nog nieuw beleid ontwikkeld worden?

02:53:52

Mevrouw Diks: Volgens mij had ik u net aangegeven dat ik over twee weken met een brief of een memo naar u toe kom over schulden en daar speelt ook De Hoogte een rol in. Overigens het project Schuldenvrije Hoogte zit in de MPG-gelden, dus dat project is al gecovered, maar het kan natuurlijk misschien breder uitgerold worden. Dat is juist waarom we het doen, omdat we er van willen leren.

02:54:11

Voorzitter: De heer Koks.

02:54:12

De heer Koks: De wethouder zei in een tussenzinnetje iets over vakantieactiviteiten tijdens de komende kerstperiode, maar dat tussenzinnetjes is mij een beetje te dun. Het gaat namelijk niet alleen maar over kinderen, maar het gaat met name ook over jongeren, jeugd, en we hebben gezegd dat de komende kerstperiode toch een zware tijd zal worden. We willen dus eigenlijk een substantiële inzet voor die kerstperiode om allerlei ellende te voorkomen.

02:54:36

Mevrouw Diks: Ja, ik zal even kijken of ik u voor de raad kan meegeven, wat we precies allemaal al doen, maar zoals u weet is de eerste lijn richting kinderen. Dat is wat we met elkaar ook hebben afgesproken, maar ik gaf u net al aan corona is gewoon een gruwel juist voor jonge mensen. Ik zal even kijken, misschien gaat mevrouw Jongman daar ook nog op in het kader van andersoortige projecten die we nu voor jongeren organiseren. Ja, ik dacht dat ze mijn kant op keek, maar dat heb ik misschien verkeerd geïnterpreteerd. Ik kom in ieder geval met wat nadere informatie naar u toe voor de raad.

02:55:15

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jongman, gaat uw gang.

02:55:18

Mevrouw Jongman: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, dat laatste thema is misschien ook een thema wat door uw raad is aangeraakt: eenzaamheid. Gisteravond werd er ook een beroep op ons allen gedaan: kijk om je heen, wie kun je extra ondersteunen voor zover je dat al niet deed. Als college hebben we een coalitie met meerdere partijen in de stad die zich bezighouden met dat thema eenzaamheid. Dat speelt onder oud maar ook onder jongeren. Vergeet die laatste ook vooral niet. Dat thema pakken we wijkgericht aan, wellicht dat we elkaar daar ook ontmoeten, want als je geen ontmoeting hebt dan kun je heel makkelijk vereenzamen. We pakken dat wijkgericht aan met inwoners in de wijken. Ook de opbouwwerkers van WIJ hebben doorlopend aandacht voor dit thema en we breiden dit uit met onder andere inzet van Humanitas, al eerder genoemd door uw raad, een zeer te waarderen vrijwilligersorganisatie. Er zijn werkgroepen ouderen in de wijken. Er is inzet vanuit diverse netwerken en ook initiatieven die nu al lopen, zoals Niet Alleen Groningen vanuit de Kwartiermakers en Heel Groningen Helpt. Op allerlei wijzen proberen we ook pro-actief dit thema te agenderen en te laten agenderen. Dat niet alleen die mensen zichzelf melden dat ze zich eenzaam voelen, maar juist ook op die, een mooi engels woord, meneer Koks, outreachende manier mensen te laten voelen dat ze er niet alleen voor staan. Dat brengt ons op het tweede punt: Respijtzorg. Door één van u is daar ook aandacht voor

gevraagd. Er is twee weken geleden, wellicht drie weken geleden, een nieuwe actie gestart, waarbij mantelzorgers opgeroepen worden om de zorgen die zij hebben met elkaar te delen. De ervaring is dat veel mantelzorgers ook tot het uiterste doorgaan, zichzelf bij wijze van letterlijk uitputten en dan helemaal uitgeput niet meer de zorg kunnen verlenen. Dat is gestart vanuit het Steunpunt Mantelzorg en ook in deze tijden worden mantelzorgers extra opgeroepen: meldt je bij problemen en zorg dat je op wat voor manier dan ook geholpen kunt worden, onder andere door Respijtzorg in bijvoorbeeld het logeershuis wat wij hebben. Over het onderwerp sport heeft u ook een aantal opmerkingen gemaakt. Het was een technische vraag: hoe zit dat nu met die blaashal, maar ik wil toch wel even benoemen dat wij voornemens zijn, als uw raadt daar mee instemt volgende week, om onderzoek te doen naar een locatie met de intentie om deze dan ook te plaatsen voor het seizoen 2022, zodat deze dan op dat moment ook concreet deel uitmaakt van de nieuwe capaciteit vanaf dat speelseizoen. Zoals gezegd, we doen onderzoek naar een nieuwe hal. Kardingens zijn we heel erg druk mee bezig en ook de combinatie door één van uw genoemd bewegingsonderwijs en sport. Daar zien we ook een inhoudelijke samenwerking, los van het feit hoe je gebouwen voor de toekomst op een slimme wijze kunt combineren, via vakdocenten, Bslim en waarbij ook nog eens extra inzet is in wijkvernieuwingswijken en bijvoorbeeld binnen de Regio Deal. Één van u maakte de opmerking: heeft u wel voldoende oog voor de verenigingen, voor de clubs? We hadden daar juist oog voor door bijvoorbeeld de energielasten die we als college structureel op ons nemen, waardoor 280.000 euro niet door de clubs betaald hoeft te worden. We geven ook steun aan kleinere verenigingen die nu geen beroep meer kunnen doen op BOSA-SPUK-regeling. Zij kunnen dat met de bijdrage vanuit de begroting alsnog wel doen. Een derde punt Sport & Corona. Ik mocht geen mededeling vooraf doen, maar die doe ik rondom het vragenuur, waarbij we aangeven hoe we oog hebben voor de verenigingen om die de komende periode bij wijze van spreken 'de winter door te kunnen helpen'. De sportkoepel heeft ook een aantal punten bij u aangedragen. Een aantal van u heeft mij gevraagd: reageer daar eens op. Ik haal even een paar puntjes daaruit. De indexering: de sportkoepel benoemt zeven procent, maar dat herkennen wij niet. De indexering die gemeentebreed gebaseerd is, is het gemeentelijk stijgingspercentage en dat is in 2021, drie komma 87 procent en bladzijde ... Ik weet de bladzijde niet eens meer, maar iets met 13, het is 213 of 313, maar daar staat keurig in verwoord, waarin we gemeente breed, dus niet alleen sport, maar ook bij cultuur en allerlei voorzieningen, dat percentage toekennen. Ook de harmonisatie van de sporttarieven is een thema wat natuurlijk het thema raakt van de motie 'Zachte Landing' van vorig jaar, waar wij in het najaar nog komen richting uw raad. Die tariefsveldcombinatie is onderdeel van die harmonisatie en daar nu op vooruitlopen lijkt het college onverstandig. Er is een vraag gesteld naar onafhankelijk onderzoek van het onderhoud, volgens mij was dat het CDA. Dat is al ingezet. Het meerjarenonderhoudsprogramma is en wordt geactualiseerd-

03:00:00

Wethouder Jongman: Met twee onafhankelijke bureaus, die hebben die actualisatie uitgevoerd en in het voorjaar van 2021 krijgt u daar de resultaten van. Het onderdeel: hoe kunnen we mensen die wat minder te besteden hebben, ook bij sport en cultuur...

03:00:14

Voorzitter: De heer De Haan.

03:00:17

De heer De Haan: Ja Voorzitter, dankuwel, ook de wethouder bedankt voor de uitvoerige beantwoording. Ik was nog wel even benieuwd naar het punt van de sportkoepel dat zij noemde over de niet in de... tarieven, even kijken, hoor, dan moet ik het even goed opzoeken... O ja, de niet-geïnde tarieven en energiekosten. Sommige verenigingen betalen nu niet de juiste tarieven en hoe kijkt u er tegenaan om daarnaar te kijken als dekking voor de trainingsveldkorting?

03:00:50

Wethouder Jongman: Ja, daar zijn we nog over in gesprek met de sportkoepel. Maar er zat nog iets anders in die brief, maar goed dat u dat thema ook even aanreikt. De veronderstelling werd gedaan dat een aantal verenigingen niet onderdeel was. Die 280 duizend euro die ik net noemde, geldt voor binnensport en buitensport en van de buitensporten betaalt tien procent niets zelf of die betaalt rechtstreeks de tarieven. Daar gaan we uiteraard naar kijken en dat hebben we ook met de sportkoepels besproken. Dus dat is een terecht punt, dat u nog even aanduidt, en dat heb ik al toegezegd aan de sportkoepel. En het laatste punt is de deelname van volwassenen aan sport en cultuur met onvoldoende inkomen. Het is een brede doelgroep. Het is niet zo dat we alleen de doelgroep chronisch zieken of wat dan ook nemen. Mensen die het niet kunnen betalen, daar doen we onderzoek naar: hoe kunnen we die met een volwassenefonds, zoals jeugdsportfondsen werkt, daarin tegemoet komen? Dat vergt nog onderzoek en dat wil ik graag aanvullen met het feit - er gaat hier iets aan, wat ons even afleidt - dat we vanuit Sportakkoord inzetten op een beweegcoach Uniek Sporten via het Huis voor de Sport, om vraag en aanbod voor mensen met een beperking beter op elkaar af te stemmen. Dus dat is ook één van die sporen, waarin we daar absoluut aandacht voor hebben, want het is een terecht punt wat u noemt. Voorzitter, ik dacht dat ik zo de punten beantwoord heb.

03:02:12

Voorzitter: Ik kijk eens om me heen of de raadsleden... Mevrouw Hessels.

03:02:18

Mevrouw Hessels: Ja, ik weet niet of ik het gemist hebt, maar volgens mij heb ik niet de beantwoording gehoord over mijn vragen over de lichtmasten.

03:02:25

Wethouder Jongman: Volgens mij ligt dat stuk nu niet voor. Daar hebben we vorige week een debat over gehad, dus ik weet niet wat u hier nog meer wilt weten dan wat in een stuk van vorige week stond en gewisseld is, dus ik vind dat een beetje apart om daar nu een antwoord op te geven. Ja, volgens mij was uw vraag: ik ben het niet eens met de uitkomst wat u voorstelt, maar dat was het debat van vorige week.

03:02:45

Voorzitter: Mevrouw Hessels.

03:02:45

Mevrouw Hessels: Nou, dat was niet helemaal mijn vraag. Mijn vraag was hoe het college er tegenover zou staan om de kosten daarvoor niet uit het co-financieringsfonds te halen, maar uit de positieve resultaten uit het herindelingsfonds.

03:03:00

Wethouder Diks: O, dat was dat. Ja, het herindelingsfonds, dat is een fonds dat afloopt. Dat is volgens mij al uitgeput en vorige week hebben we het debat gehad waarin we aan hebben gegeven hoe we die lichtmasten willen financieren en waarom het college niet kiest voor uw oplossing, maar voor de oplossing om dat te financieren uit het co-investeringsfonds, waarbij ik heb aangegeven dat je af en toe lusten hebt en lasten, en in dit geval hebben we extra lasten die de hele sportinfrastructuur ten goede komen en daarom het voorstel van het college om het daaruit te financieren.

03:03:29

Voorzitter: Dank u wel. De heer Atema als laatste.

03:03:33

De heer Atema: Een algemene vraag. Er is af en toe enige verwarring: wie behandelt wat, er zijn drie wethouders die zich hier met ongeveer hetzelfde onderwerp bezighouden. Is er ook zoiets als een coördinerend wethouder op dit gebied?

03:03:46

Voorzitter: Mevrouw Diks.

03:03:50

Wethouder Diks: Ja, deze.

03:03:53

Wethouder Jongman: Voorzitter, ik wil even toevoegen, voordat u denkt dat het heel schemerig is allemaal: wij proberen juist binnen het sociaal domein op deze wijze samen te werken, zodat we in gezamenlijkheid de vraagstukken die soms meerdere portefeuilles raken, op een goede manier op kunnen lossen. En vandaar dat mevrouw Diks dat allemaal heel goed coördineert.

03:04:12

Voorzitter: Dank u wel. Ik hoop dat u zich voldoende hebt kunnen informeren en voorbereiden op het raadsdebat volgende week. Ik wens u succes met de voorbereidingen en dank voor deze bijeenkomst.